

Vallavalitsuse tegemistest lk 2-4
2024. aasta maamaksust lk 3

Jäätmevedu Põhja-Sakala vallas lk 5
Tasub teada lk 5-6

Kultuuri- ja spordielu lk 7-8
Huviringid meie vallas lk 9

Sõprusvaldade kohtumine Noras – 25 aastat koostööd

10.-13. augustil toimus Rootsisis Nora linnas nelja sõprusvalla kohtumine. Endise Kõo valla sõprusomavalitsused on lisaks Nora linnale veel Fadungen (Saksamaa) ja Hõne (Itaalia). Seekordsel kohtumisel osalesid ka esindajad Köyliö vallast (Soome), mis oli varasemalt samuti sõprusvaldade liige.

Sellel aastal tähistasime sõprusvaldade 25. koostööaastat, kuid tegelikult algas omavalitsuste ühistegevus palju aastaid varem. Juba 1945. aastal algas Nora ja Köyliö omavalitsuste vaheline koostöö ning 1991. aastal liitus kolmanda osapoolena Kõo vald. 1996. aastal ühines sõprusvaldadega Fladungeni väikelinn ning nelja omavalitsuse sõpruse ja koostööleping sõlmiti sama aasta augustis Noras. 2007. aastal lisandus koostööringi veel Itaalia linn Hõne.

1996. aastal sõlmitud leping nägi ette, et igal aastal toimuvad omavahe- lised koostööseminarid või -projektid, kus osalevad iga sõprusvalla delegatsioonid. Aastate jooksul on käsitletud mitmeid erinevaid päevakajalisi teemasid alustades Euroopa Liidust, keskkonnahoiust, sotsiaalhoolekandest ning lõpetades kultuuri, spordi ja vabatahtliku tegevusega. Lähtuvalt hetkel maailmas toimuvast, oli selleaastase kohtumise teemaks „If the crisis comes“ („Kui saabub kriis“). Läbi arutelude saime teada, kui valmis me erinevateks kriisideks oleme ja leidsime võimalusi, mida saame ise ära teha, et keerulistes olukordades toime tulla. Lisaks arutasime, kuidas omavalitsuse ja riigi tasandil tagatakse valmisolek kriisiks. Aruteludest selgus, et Rootsil puudub kokkupuude sõjaliseks kriisiks valmistumisel, seega nemad saavadki õppida vaid teiste kogemustest.

Sõpruskohtumisel osalenud omavalitsuste delegatsioonid.

FOTO: CAMILLA SÖRMAN

Alates 2004. aastast on koostöökohtumistel osalenud ka iga sõprusvalla koolinoored. Noortele pakuvad need kohtumised hulgaliselt keelepraktikat, teadmisi võõrustava riigi

kultuurist ja kommetest ning palju uusi kontakte ja sõprussidemeid. Selleaastasel kohtumisel osales viis Kirivere kooli 7. ja 8. klassi õpilast, endine noorsootöötaja Aleksander

Pukman ja veel kolm meie valla esindajat.

Järgmise aasta sõprusomavalitsuste kohtumine toimub Eestis ning võõrustajaks on Põhja-Sakala vald. Koostöösemi-

nari teema lepitakse kokku lähtuvalt Euroopa Liidu suunistest.

GEA ANNUK
Kirivere kooli
õppealajuhataja
Põhja-Sakala valla
esindaja Noras

Tänukiri pühendunud vallakodanikele

Helgi Põdra.

Augustis avaldati tänu, tunnustati ning anti Põhja-Sakala vallavanema tänukiri:

Helgi Põdrale kauaaegse pühendunud koorikultuuri kandmise ja segakoori Ilmatar ridades kohaliku kultuurielulise

kastamise eest ning seoses 85. sünnipäevaga;

Maive Ottasele järjepidevuse kandmise ja pühendumuse eest rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmisel ja edasiviimisel ning seoses 85. sünnipäevaga.

Vasakult Anneli Kundla, Maive Ottas ja Kaie Toobal.

Õnnitleme juubilare ning soovime neile tugevat tervist ja lõppematut eluenergiat!

Kaja Parkerile 30-aastase kohusetundliku töö eest hooldajana Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.

Palju õnne väerika tööjuubeli puhul! Jätkuvat jaksu ja jõudu inimesi aidata!

Palju õnne tänukirja saajatele! Aitäh kõige eest! Rõõmu andmisse ja hingerahu südamesse!

Kaja Parker.

FOTOD: ERAKOGUST

Tänukirjaga tunnustatakse:

- 1) vallavalitsuse ja valla hallatavate asutuste töötajaid, kes on oma töös saavutanud silmapaistvaid tulemusi või kes on kohusetundlikult ja pikka aega täitnud oma tööülesandeid;
- 2) vallas tegutsevaid isikuid, seltse, ühinguid ja muid kollektiive nende tegevuse eest valla elanikkonna ühistegevuse arendamisel või nende juubelitähtpäevade puhul;
- 3) valla asutusi eriliste saavutuste või nende tegevuse juubelitähtpäevade puhul.

Põhja-Sakala Vallavolikogu

24.08.2023

- Kinnitati Võhma lasteaia Mänguveski arengukava ja tegevuskava aastateks 2023–2027.
- Tunnistati peremehetuks ehitiseks Põhja-Sakala vallas Reegoldi külas Pumplu katastriüksusel (katastritunnus 61501:001:0605) asuv pumbamaja (ehitisregistri kood 112023889, ehitisealune pind 16,0 m²). Ehitisregistrisse kantakse ehitise omanikuna Põhja-Sakala vald.
- Seati realservituut Põhja-Sakala vallale kuuluvatele kinnistutele aadressiga Vastemõisa küla Vastemõisa tee 15 (katastritunnus 61501:001:0742, registriosa nr 22315450) ja Ülepumpla (katastritunnus 87001:002:0130, registriosa nr 3629839) Põhja-Sakala vallas Vastemõisa külas Vainu kinnistu (katastritunnus 87001:002:0168, registriosa nr 3813439) ja Pajulohu kinnistu (katastritunnus 75801:001:0100, registriosa nr 433739) kasuks.
- Anti Põhja-Sakala Vallavalitsusele nõusolek jagada Põhja-Sakala vallale kuuluv katastriüksus asukohaga Viljandi maakond, Põhja-Sakala vald, Kõpu alevik, Viljandi mnt 4 (registriosa number 3220139; katastritunnus 61501:001:0844, pindala 5962 m², ärimaa 60%, ühiskondlike ehitiste maa 40%) kolmeks realosaks, millest üks osa võõrandatakse OÜ-le R&R Real Estate ja teine osa võõrandatakse otsustuskorras tasuta MTÜ-le Kõpu Tuletõrjeselts.
- Anti Põhja-Sakala Vallavalitsusele nõusolek korraldada riigihange vastutuskindlustuse, vallavalitsuse ning vallavalitsuse hallatavate asutuste hoonete ja inventari kindlustamiseks ning kolmeks aastaks vastava hankelepingu sõlmimiseks.
- Muudeti Põhja-Sakala valla põhimäärust, et viia see kooskõlla vallavolikogu töökorraga.
- Lõpetati arengukavade ja eelarvestrateegia koostamise korra I lugemine ja otsustati saata II lugemisele.
- Lõpetati Põhja-Sakala valla arengukava aastateks 2023-2030 I lugemine ja otsustati saata II lugemisele.

Info:

- Võhma kogukonnamaja aiamaa on valmis ja kasutamiseks kõigile vallaelanikele.
- Võhma lasteaia ehitus on graafikus.
- 1. septembril läheb valla koolides 1. klassi 80 last, Suure-Jaani Gümnaasiumisse 26 õpilast.

Alates 01.08.2023 muutus kaugkütte hind Võhma võrgupiirkonnas. Soojuuse hind alates 01.08.2023 on 78,26 €/MWh.

Alus: Konkurentsiameti 07.08.2023 otsus nr 7-3/2023-101

TÄHELEPANU!

14. septembril kell 15 Suure-Jaani kultuurimaja saalis külade ja kogukondade ümarlaud

Päevakava:

1. MTÜ-de uue toetuste korra tutvustamine: „Põhja-Sakala valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise kord“ UUS!
2. SPOKU (elektroniline taotlemine) keskkonna tutvustus.
3. KÜSK innovatsioonifondi toetus augusti teine pool kuni 30. nov 2023.
4. Uued võimalused ringijuhendajate tööjõukulu katmisel (spordiklubid ja tantsujuhid, koorid).
5. Kultuuri- ja spordikalender 2024.
6. Jooksvad küsimused.

Põhja-Sakala Vallavalitsuses

02.08.2023

Muudes küsimustes:

- anda nõusolek avaliku ürituse teates esitatud tingimustel avaliku ürituse pidamiseks: Beati Mandolini kontsert Tääksi Veskimajas 05.08.2023 kell 17–23;
- arutati Põhja-Sakala valla arengukava 2023–2030 ja eelarvestrateegia 2023–2030 avaliku väljapaneku ajal laekunud muudatusettepanekuid. Oma ettepanekud on esitanud:
 - 1-10/911 Suure-Jaani lasteaia Sipsik hoolekogu ja lasteaia direktori ühissetpanek;
 - volikogu liikmed Priit Toobal (1-10/912), Enno Rohelpuu (1-10/917) ja Siim Avi (1-10/921);
 - 1-10/914 Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskuse juhataja Tiina Grasberg;
 - 1-10/915 Sürgavere Põllumajanduse OÜ;
 - 1-10/918 MTÜ Kodupaik Metsküla;
 - 1-10/919 Sürgavere Küla Selts MTÜ;
 - 1-10/920 ja 1-10/920-1 FIE Rein Murik;
 - 2-6/403-1 ja 2-6/403-3 Ako Luts.

Info:

- Arengukava avalikud arutelud on: 2. augustil Võhma Vaba Aja Keskuses; 3. augustil Suure-Jaani kooli aulaks; 7. augustil Kõpu põhikoolis. Kõik kohtumised algavad kell 17.30.

08.08.2023

Sotsiaalküsimustes:

- eraldada isikule eluruum Võhma linnas kuni 10.08.2024;
- eraldada isikule eluruum ühiseluruumina Võhma linnas kuni 01.08.2024;
- määrata raske puudega vanaduspensionärile kuni 31.05.2024 hooldaja, kellele makstakse hooldajatoetust 40 eurot kuus;
- määrata raske puudega lapsele hooldaja, kellele makstakse hooldajatoetust 80 eurot kuus kuni 25.04.2024 ja kelle eest makstakse sotsiaalmaksu, kuni hooldajatoetuse maksmise lõpuni või kuni ajani, mil inimene on sotsiaalkindlustusega kaetud muudel alustel.

Majandusküsimustes:

- kiita heaks hajaasustuse programmist viie toetuse saaja projekti aruanded koos täitmise eelarvega;
- kooskõlastada puurkaevu rajamise asukohad Ängi küla, Saareniidu; Kerita küla, Tolli-Juhani; Tipu küla, Möldri ja Kuhjavere küla, Passaia;
- lubada Suure-Jaani linnas Ringpuiestee 3a katastriüksusele üksikelamu püstitamise projekterimistingimuste alusel ja anda üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekterimistingimused;
- majandusosakonnal väljastada ehitusload: 1) Maalasti külas Maalasti-Uuetoa kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks; 2) Vastemõisa külas Väljamäe kinnistul aitalaut-küüni lammutamiseks; 3) Võhma linnas Kauba tn 3a kinnistule tootmishoone-elamu hoonesse energiasalvestusseadme paigaldamiseks ja elektrisüsteemi ümberehitamiseks; 4) Võhma linnas Tallinna tn 8a kinnistul elamu lammutamiseks;
- majandusosakonnal väljastada kasutusluba Suure-Jaani linnas Lembitu pst 32 kinnistule püstitatud elamu kasutusele võtmiseks;
- majandusosakonnal väljastada kasutusluba Supsi külas Vanaõue kinnistul päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;
- korraldada riigihange „Põhja-Sakala valla tuuleenergeetika eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine“ (viitenumber 268121); moodustada hankemenetluse toimingute läbiviimiseks komisjon ning kinnitada riigihanke alusdokumendid.

Muudes küsimustes:

- jätkati arengukava muudatusettepanekute arutelu ja kujundati nende suhtes vallavalitsuse arvamus;
- saata volikogu menetlusse eelnõud:
 - 1-4/274 Loa andmine varaliste kohustuste võtmiseks, vallavara kindlustamine;
 - 1-4/275 Arengukavade ja eelarvestrateegia koostamise korra muutmine;
 - 1-4/276 Põhja-Sakala vallale kuuluva kinnistu jagamine ja vallavara otsustuskorras võõrandamine, Kõpu tankla;
 - 1-4/277 Peremehetuks ehitiseks tunnistamine, Reegoldi k pumpla kü;
 - 1-4/278 Realservituudi seadmine, Vastemõisa tee 15 ja Ülepumpla.

Lisaks:

- arutati Kõpu, Tipu tn 1 kinnistu läbirääkimistega pakkumise korras võõrandamist või hoonestusõiguse seadmist.

15.08.2023

Haridus-, spordi- ja kultuuriküsimustes:

- kiita heaks Suure-Jaani Kooli osalemine Eesti Olümpiakomitee projektis „Sport koolis“;
- moodustada Suure-Jaani Kooli Tääksi tegutsemiskoha lasteaia Traksik lasteaiarühmast alates 01.09.2023 sobitusrühm, kus vähendatakse laste arvu 14 lapseni.

Majandusküsimustes:

- kiita heaks seisukohad Unakvere külas tuulepargi eriplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamuste osas;
- liihthankel „Põhja-Sakala valla eluruumide remontitööd“ (viitenumber 266754) OSA 1 tunnistada edukaks OÜ ISPRE (11061128) esitatud pakkumus summas 34 888,10 eurot (koos käibemaksuga 41 865,72 eurot);
- kiita heaks hajaasustuse programmist kahe toetuse saaja projekti aruanded koos täitmise eelarvega;
- kooskõlastada puurkaevu rajamise asukoht Metsküla; Raja;
- korraldada elektrooniline enampakkumine (Osta.ee) kinnistu asukohaga Koksvere küla, Anni park (katastritunnus 35701:002:0022, registriosa nr 3999539, pindala 12841 m², maatulundusmaa 100%) müümiseks alghinnaga 5000 eurot;
- nõustuda Rääka külas asuva Rääka katastriüksuse jagamisega ja määrata jagamisel moodustatavatele uutele katastriüksustele koha-aadress ja sihtotstarve;
- muuta Tällevere külas asuva Madise katastriüksuse sihtotstarvet (maatulundusmaa 100%), uueks sihtotstarbeks on elamumaa 100%;
- anda Reegoldi külas Alliku katastriüksusele kasvuhooone ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekterimistingimused;
- majandusosakonnal väljastada ehitusload: 1) Kuninga külas Univere-Saare elamu laiendamiseks üle 33% ja rekonstrueerimiseks; 2) Suure-Jaani linnas Lai tn 18 kinnistul asuva veetötlusjaam-kontorihoone ja joogiveemahutite laiendamiseks üle 33% nende esialgselt kavandatud mahust; 3) Ängi külas Mäeotsa kinnistule abihoone püstitamiseks;
- majandusosakonnal väljastada ehitusteatis Kuninga külas Univere-Saare kinnistule septik-imsüsteemi rajamiseks;
- majandusosakonnal väljastada kasutusload Vihi külas Kalda kinnistule rajatud päikeseelektrijaama ja Kõpu alevikus Töökoja kinnistul hoidla kasutusele võtmiseks.

Muudes küsimustes:

- esitada notarile avaldus 26.12.1996 surnud Valdar Lehari (isikukood 31704176017; viimane elukoht Vastemõisa vald, Vastemõisa küla, Kaupluse); 11.10.2009 surnud Mart (Märt) Kauli (isikukood 35111036028; viimane elukoht Suure-Jaani vald, Kõidama küla, Olustvere tee 10) ja 10.05.2013 surnud Helvi Haagma (isikukood 42305016031; viimane elukoht Suure-Jaani vald, Suure-Jaani linn, Ringpuiestee 2a-6) vara suhtes pärimismenetluse algatamiseks.

22.08.2023

Sotsiaalküsimustes:

- lõpetada kahele isikule seatud hooldus ja hooldamise eest hooldajatoetuse maksmine;
- hüvitada valla eelarvest kahe isiku üldhooldusteenuse hoolduskulu vastavalt hooldekodu kehtestatud hoolduskulu komponendile, kuid mitte rohkem kui vallavalitsuse poolt kehtestatud piirmäär; jätta isikutele isiklikuks kasutamiseks 5% vanaduspensionist, vanaduspensionari ülejäänud osa kuulub tema teenuskoha maksumuse tasumiseks; kohamaksust puudujääva osa tasuvad isikute seadusjärgsed ülalpidajad vastavalt teenuseosutaja poolt esitatud arvele.

Haridus- ja kultuuriküsimustes:

- rahuldada esitatud taotlused ja maksta eelarve tegevusalalt 0810902 Seltsitegevus (eelarvekonto 450000) toetust: 1) MTÜ-le Pilstvere Külaselts 532,80 eurot helitehnika rentimiseks Pilstvere külapäevale; 2) MTÜ-le Ühtne Võhmaküla 300 eurot kunstilaagri korralduskuludeks; 3) Ilmar Roosioksale 300 eurot Põhja-Sakala valla esindamisel erinevate võistluste osalustasudeks petangis; 4) Sürgavere eakate klubile Rukkilill 200 eurot Mulgimaa ringreisil giidi ja töötubade kulude katmiseks; 5) MTÜ-le Arengu Helin 420 eurot viie soome näitleja osavõtuks Kuhjavere teatrifestivalist;
- jätta rahuldamata: 1) kahe eraisiku toetuse taotlused, sest toetusest planeeritavad tegevused ei toeta Põhja-

Põhja-Sakala Vallavalitsuses

Sakala valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise korras sätestatud eesmärged; 2) MTÜ Loopre Vesiveski toetuse taotlus; esitajal on võimalus taotleda antud projekti elluviimiseks vahendeid muudest programmidest.

Majandusküsimustes:

• avalikustada 23.08.–08.09.2023 vallavalitsuse korralduse eelnõu nr 2-4/15, mille kohaselt rajatakse Põhja-Sakala valda uued bussipeatused Ülde külas LIIVA, Põhjaka külas LIIVALOHU ja Mäekülas KARU;

• korraldada elektrooniline enampakkumine (Osta.ee) vallale kuuluva kinnistu asukohaga Reegoldi küla, Lillese (katastritunnus 61501:001:0681, pindala 5994 m², elumaa 100%), millel asuvad elamu (elamiskõlbmatu) ja kuur (lagunenud) ühismüümiseks alghinnaga 2000 eurot. Kinnistul puuduvad ühisveevärk ja -kanalisatsioon;

• nõustuda Mäekülas Kaval-Antsu katastriüksuse jagamisega ja määrata jagamisel moodustatavatele uutele katastriüksustele koha-aadress ja sihtotstarve;

• kiita heaks hajaasustuse programmist kolme toetuse saaja projekti aruanded koos täitmise eelarvega;

• kooskõlastada suurkaevu rajamise asukoht Venevere küla, Manglu.

Muudes küsimustes:

• anda nõusolek avaliku ürituse teates esitatud tingimustel avaliku ürituse Suvelõpu pidu 26.08.2023 kell 18 – 27.08.2023 kell 00 Kuusikumäel, Jaska külas pidamiseks.

Lisaks:

• tutvuti maakonna omavalitsuste kokkuleppe projektiga, millega soovitakse parandada ja arendada hariduse tugiteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti;

• tutvuti vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjoni seisukohtadega Põhja-Sakala valla arengukava 2023–2030 eelnõu muudatusettepanekute kohta.

Info:

• Abivallavanema Jaanus Rahula info: 1) pakkumuste avamise protokoll Suure-Jaani Pärnu tn 11 elamu lammutamine; 2) pakkumuste avamise protokoll Võhma lasteaia tuletõkkeuste ümberehitus; 3) kohviku Arturi Juures asuv paadisild amortiseerunud, lammutada ja uut mitte ehitada;

• Abivallavanema Kaie Toobali info: 1) Suure-Jaani lasteaed Sipsik on Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalve all; kontrollijad soovivad 29.08 kell 10.10–13 kohapeal valla juhtkonnaga kohtuda; 2) õpetajate päeva üritus 05.10 kell 15 Suure-Jaani kooli aulas; valla tunnustusüritus 22.02.2024 kell 19 Vastemõisa rahvamajas.

29.08.2023

Sotsiaalküsimustes:

• lõpetada isikule seatud hooldus ja hooldamise eest hooldajatoetuse maksimine;

• hüvitada valla eelarvest isiku üldhooldusteenuse hoolduskulu vastavalt hooldekodu kehtestatud hoolduskulu komponendile, kuid mitte rohkem kui vallavalitsuse poolt kehtestatud piirmäär; jätta isikule isiklikuks kasutamiseks 5% tema vanaduspensionist, vanaduspensionile ülejäänud osa kuulub tema teenuskoha maksumuse tasumiseks;

• hüvitada valla eelarvest kahe isiku üldhooldusteenuse hoolduskulu vastavalt hooldekodu kehtestatud hoolduskulu komponendile, kuid mitte rohkem kui vallavalitsuse poolt kehtestatud piirmäär; jätta isikule isiklikuks kasutamiseks 5% tema vanaduspensionist, vanaduspensionile ülejäänud osa kuulub tema teenuskoha maksumuse tasumiseks; üldhooldusteenuse kohamaksust puudujääva osa ja lisakulud tasub kohalik omavalitsus vastavalt teenuseosutaja poolt esitatud arvele;

• eraldada isikule eluruum Võhma linnas ja vormistada üürileping tähtajaliselt kuni 30.04.2024.

Haridus-, kultuuri- ja spordiküsimustes:

• Olustvere lasteaia Piilu jätkab õppeaastal 2023/2024 sobitusrühmana Sipsiku rühm.

Majandusküsimustes:

• kiita heaks hajaasustuse programmist kolme toetuse saaja projekti aruanded koos täitmise eelarvega;

• kooskõlastada suurkaevu rajamise asukoht Vastemõisa küla, Legendiku;

• anda AS-ile Põhja Sakala Haldus välja raieluba Võhma linnas Spordi tn kinnistul asuva 24 puu raieks. Hiljemalt 2024. a kevadel istutada asenduspuud;

• võõrandada Sisekaitseakadeemiale õppeautoks tasuta sõiduk Honda FR-V 922AZP;

• muuta Põhja-Sakala Vallavalitsuse 14.03.2023 korralduse nr 175 „Aadressi ja sihtotstarbe määramine katastriüksuse jagamisel“ punkti 2 alapunkti 2.2;

• erastada eraisikule Suure-Jaani linnas Pärnu tn 25 katastriüksus, määrata katastriüksuse sihtotstarbeks 100% elumaa ja maa maksustamishinnaks 610 eurot;

• lubada Suure-Jaani linnas Ringpuiestee 14a katastriüksusele üksikelamu püstitamine projekteerimistingimuste alusel ja anda ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

• anda Ängi külas Kraavi kinnistule üksikelamu laiendamiseks ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

• majandusosakonnal väljastada kasutusluba Kõo külas Andrese kinnistul kauplus-ladu-hooldekese ümberehitatud elektrisüsteemi ja Pärakülas Raudsepa kinnistul päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;

• tutvuti pakkumuste avamise protokollidega sotsiaalt-ranspordi teenuse osutamiseks ja Lõhavere allee 6-2 korteri remonditöödeks.

Muudes küsimustes:

• anda nõusolek avaliku ürituse teates esitatud tingimustel avalike ürituste pidamiseks: 1) Suure-Jaani sügislaul 24.09.2023 kell 9–16 Suure-Jaani Coop turuplatsil (Kauba 3) ja selle kõrval asuval muruplatsil – Tallinna tn 2 esisel kõnniteel – Pärnu tn 1a esisel kõnniteel; 2) Vastemõisa laul 10.09.2023 kell 6–16 Vastemõisa rahvamaja territooriumil; 3) XIV sügislaul Võhma Juurikas 10.09.2023 kell 9–16 Võhma Vaba Aja Keskuse ümbruses; avaliku ürituse pidamisega kaasnev õigus tänava sulgemiseks: 10.09.2023 kell 6–17 suletud liiklus Kauba tänaval Jaama tänava ja Kauba tn 3 vahelisel lõigul; 4) Sürgavere Kodukandipäev 2023 09.09.2023 kell 12 – 10.09.2023 kell 01 Sürgavere tee 9 ümbruses;

• moodustada Põhja-Sakala Vallavalitsuse ajutine komisjon vallas antavate tunnustuste saajate kandidaatide esitamiseks vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees; vallavolikogu sotsiaalkomisjoni esimees; vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjoni esimees; Põhja-Sakala Kultuurikeskuse direktor; vallasekretär; spordikorraldaja; vallavanem. Komisjoni volitused kehtivad vallavalitsuse käesoleva koosseisu volituste kehtivuse lõpuni;

• moodustada Suure-Jaani Kooli ja Suure-Jaani Gümnaasiumi direktori vaba ametikoha täitmiseks välja kuulutatud konkursi läbiviimiseks ja direktori valimiseks komisjon: vallavanem Karel Tõlp – komisjoni esimees; vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Jüri Hansen – komisjoni aseesimees; haridus- ja kultuurispetsialist Tiina Sünter – komisjoni sekretär; abivallavanem Kaie Toobal; Suure-Jaani Kooli õppenõukogu volitatud esindaja Anneli Joandi; Suure-Jaani Kooli ja Gümnaasiumi juhtkonna esindaja Katrin Nurk; Suure-Jaani Kooli ja Suure-Jaani Gümnaasiumi hoolekogu esimees Vahur Vingisaar.

Lisaks:

• arutati Viljandi Pensionäride Liidu taotlust toetada rahvusvahelise eakate päeva tähistamise üritust 02.10.2023;

• arutati lisaraha eraldamist huvihariduse ja -tegevuse toetuste eelarvereele; abivallavanem Kaie Toobalil esitada selgitav taotlus lisaeelarvesse.

Info:

• abivallavanema K. Toobali info: huviharidusteenuste haldamise infosüsteemide hinnapakumised;

• järgmine vallavalitsuse istung 07.09.2023.

2024. aasta maamaksust

2024. aasta 1. jaanuarist rakenduvad Põhja-Sakala vallas uued maamaksu-määrad.

2022. aastal viis Maa-amet läbi maade hindamise, mis on aluseks 2024. aasta maamaksu arvutamisel. Kohalik omavalitsus pidi kehtestama maamaksu-määrad 1. juuliks 2023.

Põhja-Sakala valla maamaksu-määrad kehtestati Põhja-Sakala Vallavolikogu 29.06.2023 määrusega nr 50 (riigiteataja.ee/akt/407072023020) järgmiselt:

1) elumaaale ja maatulundusmaa õuemaale kolmikule 0,5% maa maksustamishinnast aastast;

2) punktis 1 nimetatud maatulundusmaale (haritav maa, looduslik rohuma, metsamaa, muu maa) 0,5% maa maksustamishinnast aastast;

3) punktides 1 ja 2 nimetatud sihtotstarbega maale (tootmismaa, ärimaa, sihtotstarbega maa, veekogude maa, transpordimaa, jäätmehoidlamma, kaitsealune maa, mäetööstusmaa, turbatööstusmaa, sotsiaalmaa, riigikaitsemaa) 1,0% maa maksustamishinnast aastast.

Maamaksuseaduse alusel on 2024. aastal maamaksust vabastatud kodualune maa, mille suurus on tiheasustusega alal 0,15 ha ja mujal 2 ha. Soodustust saab maaomanik, kui talle kuuluval kinnistul asuvas hoones on tema elukoht vastavalt rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetele.

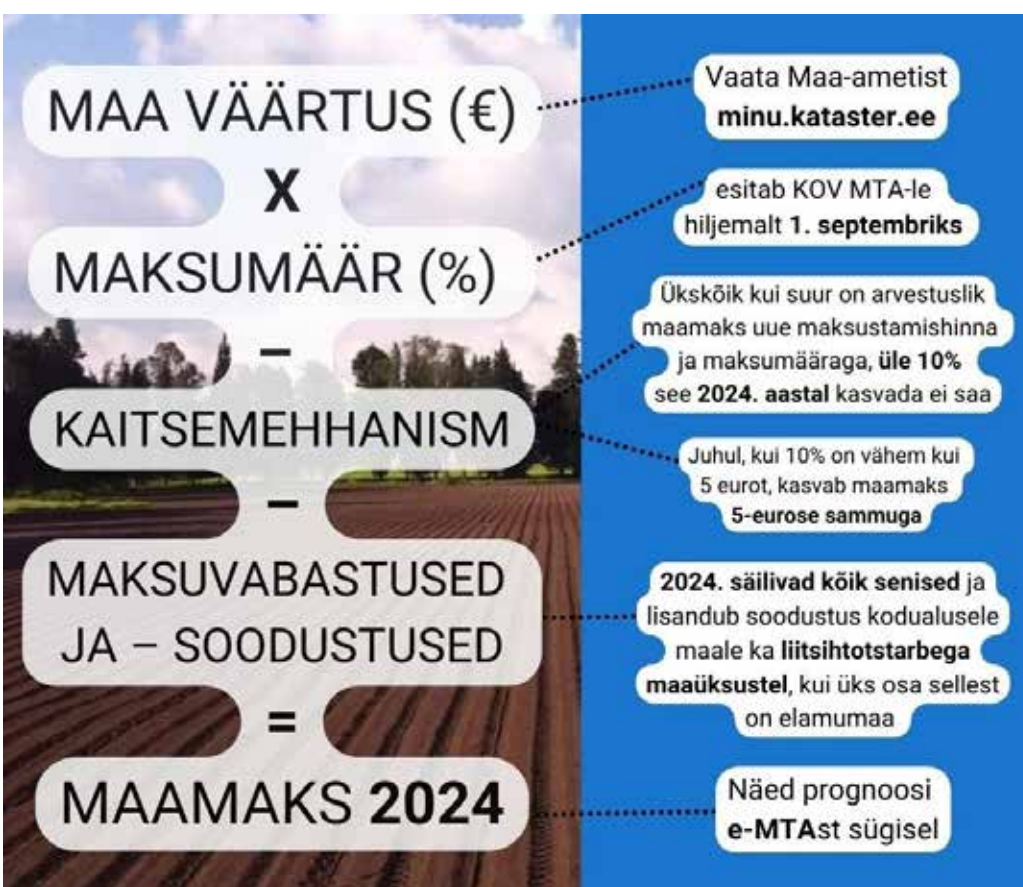
Lisaks rakendub 2024. aastal ka kaitsemehhanism – 10-protsendiline (või 5-eurone) piirmäär. See tähendab, et maamaks ei suurene 2023. aastaga võrreldes rohkem kui 10% aastas. Kui 10% on vähem kui 5 eurot, kasvab maamaks igal aastal 5 euro võrra.

Selgitus maamaksu arvestamise kohta:

• Maa maksustamishind 2023. aastal: 2400 eurot
Maamaks 2023. aastal: 60 eurot (maksumäär 2,5%).

• Maa maksustamishind 2024. aastal: 20 000 eurot
Arvestuslik maamaks 2024. aastal: 100 eurot (maksumäär 0,5%)

Kuna 2024. aasta maamaks on võrreldes 2023. aasta maamaksuga suurem kui 10%, rakendub kaitsemehhanism ja 2024. aasta maamaks ei saa

tõusta üle 10% 2023. aasta maamaksust, seega on 2024. aasta maamaks 66 eurot (maamaksusumma suureneb 10% võrreldes 2023. aasta maamaksuga ehk võrreldes

eelmise maksustamisperioodi maksusummaga) + rakendub kodualuse maa soodustus;

2025. aasta maamaks on 72,60 eurot (maamaksusumma suureneb 10% võrreldes

2024. aasta maamaksuga) + rakendub kodualuse maa soodustus;

2026. aasta maamaks on 79,90 eurot (maamaksusumma suureneb 10% võrreldes

2025. aasta maamaksuga) + rakendub kodualuse maa soodustus jne.

2024. aastaks kehtestatud maamaksu-määradega jääb Põhja-Sakala valla prognoositav maamaks enam-vähem samaks võrreldes 2023. aasta maamaksuga.

Maaomanikel on enda 2024. aasta prognoositavat maamaksu summat võimalus vaadata e-MTA keskkonnas alates käesoleva aasta sügisest.

Juhul kui maaomanikul on muutunud e-posti aadress või postiaadress, millele Maksu- ja Tolliamet saatis 2023. aasta maamaksuteate, palume sellest teavitada valla maaspetsialisti.

2024. aasta maamaksu kohta leiab infot Maksu- ja Tolliameti kodulehelt emta.ee/eraklient/maksud-ja-tasumine/muud-maksud/maamaks.

2022. aasta maa korralise hindamise kohta leiab infot Maa-ameti kodulehelt maaamet.ee/maatoimingud-maakataster/maa-hindamine-ja-tehingud/2022-aasta-maa-korraline-hindamine.

TIINA LINDER
maaspetsialist

Piltuudised

FOTO: ÜLLAR LOPER

Hanke „Kõpu mõisa pargivalgustuse projekteerimis-ehitustööd“ sisuks oli paigaldada mõisapargi loodenurgast kuni kuurini 13 uut valgustit ja metallmasti koos osades lõikudes ka valgustusliini rajamisega. Ehitustööd tegi Riigerm OÜ. Täna on pargi valgustustööd lõpetatud ja vastu võetud. Tööde maksumus oli 18 705,34 eurot.

Eesti Keskerakonnast Põhja-Sakala vallavolikogu liikmeks saanud Geit Kundla esitas 25.07.2023 avalduse volikogu liikme volituste peatamiseks kolmeks kuuks.

2. augustil kogunenud valla valimiskomisjoni otsuse alusel jätkab volikogus kolmeks kuuks tema asendusliikmena Eesti Keskerakonna nimekirja esimene asendusliige Silver Silm.

FOTO: ERAKOGUST

Austamaks meie kodumaa iseseisvust asetasiid Põhja-Sakala abivallavanem Jaanus Rahula, Põhja-Sakala Kultuurikeskuse direktor Aire Levand ja kultuuritöötaja Silvi Annus ning EELK Kõpu Peetri ja EELK Suure-Jaani Johannese koguduste õpetaja Hedi Vilumaa pärjad Vabadussõja ausammaste juurde Põltsvaeres, Suure-Jaanis ja Kõpus.

Koos päikesetõusuga heisati Põltsvaere kiriku torni meie rahvuslipp. Põltsvaere kirik on 70 meetriga kõrgeim Eesti maakirik ning Oleviste ja Niguliste kiriku järel kõrguselt kolmas Eesti kirikutorn.

FOTO: RAIGO PAJULA/PRESIDENDI KANTSELEI

27. augustil toimus Eesti kaunis kodu 2023 tänuvastuvõtt Rakvere ametikoolis.

Viljandimaalt said tunnustused:

Veronika ja Andrus Heinsoo kodu Viiratsis Viljandi vallas
Anu ja Marko Mooratsi kodu Mustivere külas Viljandi vallas
Enn ja Lea Mikaadu Ristimäe talu Atika külas Mulgi vallas
Kauneim muinsuskaitse objekt 2023: Olustvere mõisapark Põhja-Sakala vallas

Palju õnne kõigile laureaatidele ning edu seniste tegemiste jätkamiseks!

FOTO: ERAKOGUST

TAI: ootame naisi emakakaelavähi sõeluuringule ja pakume ka sel aastal kodutestimise võimalust

Tervise Arengu Instituut (TAI) ja Tervisekassa pakuvad HPV kodutestimist emakakaelavähi sõeluuringu sihtrühma naistele, kes ei ole sel aastal veel sõeluuringul osalenud.

Emakakaelavähi sõeluuringule kutsutakse ravikindlustatud ja ravikindlustamata naisi vanuses 30–65 eluaastat iga viie aasta järel. Sel aastal on emakakaelavähi sõeluuringul oodatud osalema naised sünniaastaga 1958, 1963, 1968, 1973, 1978, 1983, 1988, 1993.

Proovi saab võtta ka kodus

Nagu aastal 2022, nii ka täna, saavad emakakaelavähi sõeluuringu sihtrühma kuuluvad naised, kes ei ole veel sõeluuringul osalenud, võimaluse valida, kas teha sõeluuring kliinikus või kodus. Tasuta kodutestimise komplekti saab tellida veebipõhisest tellimiskeskonnast aadressilt hvp.synlab.ee ja tasuta saata proovi laborisse analüüsimisele.

Alates septembrist avaneb Valga, Viljandi, Võru, Põlva ja Ida-Viru maakonnas võimalus saada tasuta kodutest ka apteegist. Projektis osaleb nendes maakondades 90 apteeki, kaasatud on Apto-

heka, Benu, Euroapteek ja Südameapteek.

Kodus võetud proove saab laborisse saata kuni käesoleva aasta lõpuni. Uuringu tulemuse kohta saadetakse kodutesti teinud naistele personaalne teavitust, samuti on tulemust võimalik vaadata patiensendiportaalist. Juhul, kui kodutesti proovist leitakse kõrge riski HPV tüved ehk uuringu tulemus on positiivne, siis tuleb minna lisauuringule sõeluuringut teostavasse tervishoiuasutusse. Positiivne HPV uuringu tulemus ei tähenda vähidiagnoosi, vaid seda, et on vaja teha lisauuring leiu täpsustamiseks. Kõik vajalikud uuringud on tasuta, ka ravikindlustuse puudumisel.

Julgustame naisi kodutesti kasutama, see on lihtne, mugav ja valutu. Koos kodutestiga saadetakse detailne proovivõtjuhend, mida järgides on ise proovi võtmine lihtne. Kodus ise võetud ja tervishoiutöötaja võetud proovid on HPV määramiseks sama usaldusväärsed.

Aastatel 2020–2022 Tervise Arengu Instituudi ja Tervisekassa koostöös tehtud kodutestimise projektide tulemused on näidanud, et aasta-aastalt kasvab huvi ja usaldus uude testimisviisi

osas. Naised on selle hästi vastu võtnud, kodutest on sobiv uuringu tegemise viis paljudele ja võimalus valida uuringu tegemise viisi on toonud rohkem naisi sõeluuringule. Eelmisel aastal valis emakakaelavähi sõeluuringus kodus testi tegemise võimaluse juba üle 5300 naise.

2022. aastal toimus Ida-Virumaa apteekides pilootprojekt, mille raames oli naistele võimalik saada kodutesti kätte apteegist. Kahe kuu jooksul sai kodutesti apteegist ligi 600 naist ja see võimalus võeti samuti hästi vastu. Eelmisel aastal oli Ida-Virumaa üks maakondades, kus emakakaelavähi sõeluuringul osalejate arv kasvab enim. Kuna apteekidest kodutestide saamiseks projekt oli väga edukas, siis sel aastal pakume võimalust juba rohkemates maakondades.

Rasket haigust saab ennetada

Emakakaelavähi saab tõhusalt ennetada õigeaegse HPV vastase vaksineerimisega ja regulaarse sõeluuringu abil. Haiguse peamine riskitegur on püsiv nakkus inimese papilloomiviiruse ehk HPV-ga. Osalemine sõeluuringus on oluline, kuna nakatumine HPV-ga ei anna üldjuhul sümptomeid

ega kutsu esile muutusi enesetundes. Pikalt organismi jääv viirus võib aga põhjustada rakumuutusi emakakaelal, millest vajaliku tähelepanu puudumise korral võib aja jooksul välja kujuneda emakakaelavähk. Eestis haigestub igal aastal emakakaelavähki umbes 150 naist ja selle tõttu sureb umbes 60 naist aastas. Suur osa emakakaelavähi juhtudest diagnoositakse naistel, kes ei ole osalenud sõeluuringus või ei ole käinud kontrollis piisava regulaarsusega. Seega on väga oluline vähieelsete muutuste varajane avastamine ja nende õigeaegne ravi, sest nii on võimalik ära hoida vähi teke.

2024. aastal on plaanis HPV kodutestimise võimalus teha kättesaadavaks kõigile tol aastal sõeluuringu sihtrühma kuuluvale naistele juba alates aasta algusest.

Lisainfo kodutestimise kohta ja projektis osalevate apteekide nimekiri on leitav TAI kodulehel. Rohkem infot emakakaelavähi sõeluuringu kohta leiab Tervisekassa kodulehelt.

TERVISE ARENGU
INSTITUUT

Saame tuttavaks

Aire Levand Põhja-Sakala Kultuuri- keskuse direktor

8. augustist juhib Põhja-Sakala Kultuurikeskust varem Suure-Jaani kultuurimaja kultuuritöötaja ja direktorina ning 4 aastat Suure-Jaani muusikafestivali peakorraldajana tuntud Aire Levand.

Aire tutvustab ennast ja oma nägemust edasistest sammudest nii:

Olles töötanud aastatel 2015–2022 Suure-Jaani kultuurimajas nii kultuuritöötajana kui ka asutuse direktorina, kelle tööülesanneteks oli kohaliku kogukonna kultuurilise meelelahutusliku teenindamine ja vaba aja veetmise võimaluste korraldamine, pean väga oluliseks järjepidevust kultuuritöö korraldamises ja koordineerimises. Tänu oma töökogemusele nii kohalike kui ka ülemaakonnalistel sündmuste korraldamisel ja Tartu Ülikoolis magistrantuuris õpitut rakendades oman head ülevaadet vallas toimuvast kultuurielust ja soovin saanud positiivseid kogemusi ja kultuurilaseid teadmisi rakendada, et Põhja-Sakala kultuurikeskusest areneks kultuuri- ja vaba aja veetmise kese.

Oma sündmuskorraldus- ja juhtimiskogemusele tuginedes pean oluliseks, et iga sündmuse õnnestumiseks ja võimalikult sujuvaks läbiviimiseks tuleb ka kõige väiksem detail läbi arutada ja võimalikud kitsaskohad ette näha. Olen Suure-Jaani paikkonnas läbi viinud ja olnud projektijuht nii kohaliku tähtsusega üritustel kui ka ülevallalistel sündmustel ja olnud Suure-Jaani kultuurimaja direktor aastatel 2019–2022 – seega oman head organiseerimisvõimet ja juhtimiskompetentse, mis tagavad organisatsiooni arengu ja ressurside juhtimise. Oman kultuuritöötaja 6. taseme kutset, mis võimaldab mul asutust juhtida, huviringide tööd koordineerida ja kultuurisündmusi korraldada.

Kuna möödunud aasta septembris loodud Põhja-Sakala kultuurikeskus on alles lapsekingades, siis alguses tuleb tähelepanu pöörata inimeste töörahu taastamisele, kultuurikeskuse tegevuste tutvustamisele piirkonna elanikele ja mainekujundusele. Väga oluline on koostöö jätkumine valla teiste allasutustega ja vabavõltsustega, et üheskoos pakkuda elanikele kultuurilisi elamusi ning seda, et majad oleksid võimalikult sisutihedalt kasutatud.

Soovime Airele palju häid mõtteid kultuurikeskuse innukaks arendamiseks!

Veebipolitseinik on koostööpartner nii lapsele, lapsevanemale kui õpetajale

Kooliaasta algus toob sagimist nii tänavale, koolimaja koridoridesse kui ka kauplusesse ja internetti. Lisaks koolitarvete uuendamisele tuleb üle vaadata ka e-õppekeskkonnad, mida koolitöökas tarvis kasutada. Siinkohal on oma konto turvalisuse tagamine sama oluline kui hammaste pesemine.

Küberhügieen algab tugevast paroolist, selle hoidmisest ning uuendamisest ja seda ei tohiks vähetahtsustada ka õpikeskkondades. Kui sealne konto peaks langema pahatahtliku kasutaja kätte, võib see endaga kaasa tuua mitmeid ebameeldivusi. Kontol toimuva eest vastutab aga selle omanik ning hiljem püüda selgitada, miks sellelt kogu kooliperele rumalaid sõnumeid saadeti, saab olema päris keeruline. Seega sea kontodel turvaline parool, mida poleks kaasõpilastel lihtne ära arvata, vaheta seda vähemalt kord aastas ning ühiskasutatavast arvutist kontole sisenedes ära unusta sealt hiljem välja logida.

Lapsel on veel üks väga oluline vastutus ja selleks on parooli meele pidamine. Siin oleks ehk abiks lapsevanem, kel võiks lapse kontodest ja paroolidest olla ülevaated. Kui õpikontodega tekib tehnilisi probleeme, siis sellega saab aidata kooli IT-spetsialist. Konto turvalisust puudutavate küsimuste ning väärikasutamisega pöörduda aga julgelt veebipolitseiniku poole. Niisamuti võiks veebipolitseinik olla see, kellelt abi küsida, kui Sul on mingi veebialane mure, märkad kiusamist, ebasobivat veebisisu või oled mingi muu probleemiga kimbatutes ega tea, kelle poole pöörduda.

Soovim kõigile edukat ja ohutut kooliaastat!

ELERIN TETSMANN
Viljandimaa veebipolitseinik

Facebookis: facebook.com/veebipolitseinik.elerin
Instagramis: instagram.com/veebipolitseinik_elerin
e-post: elerin.tetsmann@politsei.ee

Maailmakoristuspäev kutsub koristama kodukanti, kalmistuid ja randu

Kuus aastat tagasi eestlaste eestvedamisel ellu kutsutud üleilmne maailmakoristuspäev tuletab meelde, et mitte ükski mure ei leia vastust üleeöö. Keskkonnateadlikkus, sealhulgas teadmine tarbimisest ning prügi-majandusest, on ühiskonnas aastatega kasvanud, kuid probleem on endiselt lahendusjärgus.

Laura Vadam

Mullu võttis kodanikualgatusena osa ligi 50 000 eestlast ja 14,5 miljonit inimest üle ilma. "Oleme kaasanud inimesi lasteaiast ülikoolini, ettevõtteid ja kogukondi. Maailmakoristuspäev on eelkõige ennetustöö," märgib Eesti aktsiooni eestvedaja Elike Saviorg, kelle jutu järgi on siiani umbes 90% Eesti kõikidest koristajatest moodustanud lapsed ja noored.

Iga koristuspäeva eel tõuseb päevakorda küsimus: kui kaua me koristame? Vastust otsides tuleb tõdeda, et hoogtöö korras koristamine iseenesest ei ole lahendus, vaid tähtis meeldetuletus. "Rõõm on näha, et soov kodukanti hoida ja korrastada ei ole enam haruldus," möönab Saviorg.

Tänavusel maailmakoristuspäeval 16. septembril on kõik eestimaalased

oodatud taas koristama. Koristus saab läbi viia nii üksi kui väikese või suurema seltskonnaga, kaasates tegevusse kasvõi terve kogukonna ja sõprusseltsi. Suuremaid avalikke koristusi on kõigil võimalik ka maailmakoristuse kodulehel maailmakoristus.ee registreerida, kutsumaks sekka rohkem huvilisi.

Tänavu koristame ka kalmistuid

Sel aastal pöörab maailmakoristuspäev varasemast rohkem tähelepanu Läänemerele ja meie pikale rannajoonele ning meile kõigile ääretult olulistele paikadele – kalmistutele. Seetõttu utsitavad eestvedajad talgulisi korraldama koristusi ka surnuaias ja randades ning muude veekogude ääres.

"Oleme varem rääkinud eri jäätmeliikidest, sellistestki, mis tihti prügina ei seostu. Näiteks suitsukonidest. Tänavu on taoliseks prügiks plastist kalmuküünlad, mida vedelevad maas ja looduses nii kalmistutel kui surnuaegade servades uskumatutes kogustes," tutvustab Eesti maailmakoristuspäeva eestvedaja Elike Saviorg siiani liialt vähe tähelepanu saanud kalmuküünlamurest jäätmete maailmas. Nii teeb maailmakoristus-

tuspäev koostööd hauaplatside hooldus- ja renoveerimisteenuseid pakkuva ettevõttega Gratitude Services, kes on selles valdkonnas tegutsenud juba viimased neli aastat. "Kutsume kõiki eestlasi üles koristama meie kalmistuid ja kirikute ümbrust. Eestis viiakse aastast kalmistutele sadu tuhandeid plastküünlaid, mis jäävad tihti peale pooltühjana kalmistutele vedelema või tassivad need linnud ümbruskonda laiali. Samuti visatakse paljudes kohtades plastjätmeid lihtsalt aia taha või selleks mitte ettenähtud kohtadesse," selgitab probleemi ulatust Gratitude Services kaasasutaja Gerli Palgi. Lisaks jõuavad sageli need

lagunenud plastist topsid tuulega teepervedele või metsa alla.

Nii et koristuspäeval võib iga inimene leida endale südamelähedase paiga ja selle prügist puhtaks teha. Igasugune panus on tähtis ja vajalik. Igal aastal on tuhandeid eestlased noppinud linnatänavatelt, metsast, randadelt ja mujalt tonnide viisi prahti. Käiste üles käärimine ja koristamine on aga parim viis mõelda korra läbi oma harjumused, valikud ning elustiil. Samuti ei tohiks ära unustada asjaolu, et kõik veed viivad Läänemere, mis tähendab, et ka näiteks kõige kaugemas Eesti paigas elava inimese kanalisatsioonivesi jõuab

Kuidas koristust organiseerida?

- Prügi soovitage korjata enda ümbruskonnast. Sobib nii roheala, rand, kalmistu kui ka linnatänav. Vajadusel võta koristuskoha leidmiseks ühendust kohaliku omavalitsusega.
- Väikeprügi kogumiseks soovitage kasutada taaskasutatud kotte (vanad saia- ja leivakotid). Neid on mugav panna avalikesse konteineritesse.
- Prügi ladustamiseks soovitage kasutada avalikke või võimalusel isiklikku prügikonteinerit. Vajadusel küsi nõu kohalikest omavalitsusest.
- Ohutuse tagamiseks soovitage kasutada kindaid, vajadusel helkurvesti.
- Registreeri koristus maailmakoristus.ee kodulehel.
- Küsimuste korral võta ühendust Maailmakoristuspäeva tiimiga - info@maailmakoristus.ee

Mida on oluline teada koristades kalmistut?

- Hauaplatsidelt tohib ära korjata ainult tühjad plastist küünlatsid hauale astumata! Muust materjalist, laternates ning korduvkasutuses olevad küünlatsid jäävad hauale.
- Kui prügi vedeleb hauaplatside vahel, teeradadel ja kalmistut ümbritseval alal, tohib selle ära visata. Hauakivi taga olevad esemed peavad alles jääma, need on pandud sinna põhjusega.
- Sorteeri prügi vastavalt kalmistu võimalustele.

JÄÄTMEVEDU PÕHJA-SAKALA VALLAS

Põhja-Sakala vallas on korraldatud jäätmevedajaks AS Eesti Keskkonnateenused. Korraldatud jäätmeveoga hõlmamine tähendab, et jäätmete tekitajal ehk jäätmevaldajal on võimalik erinevaid jäätmeliike jäätmevedajale üle anda tekkekohal ehk asutuses või kodus. Infot lepingute, veograafikute muutmise ning pakendikoti saamise kohta on võimalik saada jäätmevedaja klienditeeninduse telefonil 435 5025, e-postil viljandi@keskkonnateenused.ee ning jäätmevedaja iseteeninduse kaudu.

Põhja-Sakala vallas üleantavad jäätmeliigid korraldatud jäätmeveo hankeperioodil on alljärgnevas tabelis:

Kogumine ja üleandmine jäätmevedajale	Üleandmine	Hind
Kohustus tekkekohal koguda ja üle anda jäätmevedajale tiheasustus- ja küla keskuse maa-alal asuvad jäätmevaldajatel ning hajaasustusalal asuvatel korterelamutel. Jäätmevaldajad, kes ei kasuta korraldatud jäätmeveo raames jäätmete üleandmise teenust, loetakse vallavalitsuse poolt kõigi- ja sööklajätmete kohtkompostijateks.	Mahutiga. Mahutis võib kasutada vooderuskotina vaid biolagunevat kotti.	Üleandmine jäätmevedajale TASUTA.
Vedu teostatakse tellimuse alusel tiheasustus- ja küla keskuse maa-alal asuvatel jäätmevaldajatel. Hajaasustusalal asuvad jäätmevaldajad kohtkompostivad.	Tellimuse korras kogumiskotiga.	Hind vastavalt hinnakirjale.
Kohustus koguda ja üle anda kõigil jäätmevaldajatel.	Mahutiga või pakendikotiga.	Üleandmine jäätmevedajale TASUTA.
Üleandmine jäätmevedajale on kohustuslik korterelamutes ja ridaelamutes ning äri-, tootmis- ja ühiskondlike hoonetega hoonestatud kinnistutel, kus tekib paberi- ja kartongijätmeid. Üleandunud jäätmevaldajad annavad jäätmeid üle avalikesse kogumismahutisse. Kortereelamud võivad taotleda vallavalitsusest vabastust jäätmete üleandmise kohustusest.	Mahutiga	Üleandmine jäätmevedajale TASUTA.
Jätmed tuleb eraldi koguda kõigil ning üle anda avalikku kogumisvõrku, mis on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud.	Klaaspakendid panna avalikku mahutisse lahtiselt (kottita).	Üleandmine jäätmevedajale TASUTA.
Kohustus koguda ja üle anda kõigil jäätmevaldajatel	Mahutiga või jäätmekotiga (kotiga üleandmine võimalik vallavalitsuse nõusolekul).	Hind vastavalt hinnakirjale.

Ühismahuti kasutamine on soovituslik.

Kogumisringid korraldatud jäätmeveo raames
Kogumisringide raames on võimalik üle anda: vt pilte

Kuidas saab Põhja-Sakala valla iga jäätmevaldaja osaleda jäätmete kogumisringis:

- 1) Solmi jäätmevedajaga jäätmeveolepingu. Lepingu sõlmimiseks võta ühendust telefonil 435 5025 või saada e-kiri viljandi@keskkonnateenused.ee
- 2) Lepingu olemasolul ning jäätmete äraandmise vajaduse tekkimisel esita tellimus e-kirja viljandi@keskkonnateenused.ee või telefoni 435 5025 teel. Teata oma nimi, jäätmeveolepingu number, kinnistu aadress ning millist jäätmeliiki ja mis koguses soovid üle anda.
- 3) Korteriühistute puhul saab tellimuse esitada juhatuse liige või jäätmeveolepingu allkirjastanud isik.
- 4) Jäätmevedaja annab tellimuse tegijale võimalusel info kogumisringi toimumise eeldatava aja osas. Täpsustatud kogumisringi kuupäeva teavitab jäätmevedaja tellimuse esitanud isikut e-kirja või telefoni teel vähemalt 1 nädal ette

Milliseid jäätmeid täpselt saab kogumisringil üle anda:

- 1) Suurjätmed - vana mööbel, põrandavaibad, kardinapüüd, madrats jms. Suurjätme hind vastavalt hinnakirjale (3,60 €/m³).
- 2) Elektroonika - erinevad elektroonikaseadmed (kõik, millel on juhe järgi või patarei käib sisse). Elektroonikaseadmete üleandmine on TASUTA.

Korraldatud jäätmeveo tingimused tulenevad vallavalitsuse kehtestatud jäätmehoolduseeskirjast. Põhja-Sakala valla jäätmehoolduseeskirja nõuete rikkumise korral võib Põhja-Sakala Vallavalitsus jäätmevaldajat karistada rahatrahviga vastavalt jäätmeseaduse §120prim7 sätetstatule.

Korraldatud jäätmeveo erisuse saamise (vabastuse taotlemise), ühismahuti kasutamise kokkuleppe ning muud vajalikud taotlusvormid on leitavad Põhja-Sakala valla kodulehel. Täpsem info on leitav Põhja-Sakala valla kodulehelt <https://www.pohja-sakala.ee/et/korraldatud-jaatmevedu>. Soovi korral saate lisainfo valla keskkonnaspetsialistilt Marleen Linderilt, e-post: marleen.linder@pohja-sakala.ee, tel 571 8700.

lõpuks merre välja. 2023. aasta maailmakoristuspäeva rannakoristused said alguse juba suvel ning 31. augustil tähistasime Läänemere päeva. 16. septembril aga tulevad kümned tuhanded eestlased välja, et kõik koos maa-

ilmakoristuspäeval oma kodupaigad puhtaks kraamida. Maailmakoristusele saab registreeruda alates augustist maailmakoristus.ee kodulehel, samuti saab veebilehel registreerida avaliku koristuspaiga või -aktsiooni.

Laura Vadam

PROBLEEMSEMAID JÄÄTMEIIGID KORRALDATUD JÄÄTMEVEOS

Korraldatud jäätmeveo uus periood on toiminud praeguseks peaaegu 3 kuud. Paljud jäätmevaldajad ei ole asunud korrektselt korraldatud jäätmeveo reegleid täitma, seetõttu keskendume käesolevas infolehes enim probleemsetele jäätmeliikidele: biolagunevad kõigi- ja sööklajätmed ja segapakendid. Alljärgnevalt on toodud juhised nimetatud jäätmeliikide kohtkogumise ja üleandmise tingimuste osas.

Biolagunevate kõigi- ja sööklajätmete üle andmine jäätmevedajale on kohustuslik tiheasustus- ja küla keskuse maa-alal asuvad jäätmevaldajatel ning hajaasustusalal asuvatel korterelamutel. Jätmed tuleb üle anda konteineriga. Lubatud on rakendada jäätmete kohtkompostimist kompostiriga, mis vabastab jäätmevaldaja jäätmete üleandmise kohustusest. Kompostimine ei välista võimalust jäätmevaldajal kasutada jäätmete kogumismahuti ning anda jäätmeid üle jäätmevedajale näiteks talvisel perioodil. Kompostimise toimingut rakendamisel tuleb jäätmevaldajal esitada Põhja-Sakala Vallavalitsusele vastav taotlus.

Jätmed tuleb üle anda korraldatud jäätmeveo raames sagedusega, mis väldib mahuti üleülitumist, haisu teket ja kahjurite levikut ning ümbruskonna reostust. Biolagunevate kõigi- ja sööklajätmete üleandmine jäätmevedajale on TASUTA.

KOGUMISMAHUTISSE VÕIB PANNA:

- Riknenud toit ja toidujätmed
- Tahked riknenud puu- ja köögiviljad, nende koored
- Liha- ja kalajätmed, kalaluud
- Muna- ja pähklikoored
- Pabermassist munarestid
- Majapidamisepaber, pabersalvrätid
- Kohvipaks, paberfiltrid
- Lõikelilled, ilma potita toataimed

KOGUMISMAHUTISSE EI TOHI PANNA:

- Tavalised kilekotid, toidupakendid
- Kassiliiv, tuhk, suitsukonid
- Vedelad toiduajad, toiduõli,
- Suured kondid
- Kiletatud või vahatatud pinnaga või kileaknaga paberikotid
- Kõrvaldusvahendid
- Vanad ravimid
- Mähkmed,
- Hügieenisidemed
- Tolmuimejakotid
- Kunstlilled, küünlad
- Lille- ja salatipotid

Segapakendid annavad igale soovijale jäätmevedaja ja seda TASUTA. Pakendikoti saamiseks tuleb pöörduda jäätmevedaja klienditeeninduse poole. Kui jäätmevaldaja soovib segapakendit anda üle oma konteineriga, tuleb tal tähistada konteineri vajalike andmetega (aadress, jäätmeliigi nimetus- vastava kleebise saab samuti jäätmevedajalt). Vajadusel saab konteineri osta või rentida jäätmevedaja käest, selleks tuleb pöörduda jäätmevedaja klienditeeninduse poole. Segapakendite tekkekohal üleandmine jäätmevedajale on TASUTA.

Nõuded segapakendi kvaliteedile: pakendid peavad olema puhtad ja kuivad. Pakendeid ei ole vaja veega pesta. Määratud pakendid tuleb panna segaolmejäätmete konteinerisse. Segapakendi hulka ei tohi panna muid jäätmeid kui ainult pakendeid!

Segapakendite arveo sagedus: tiheasustusalal on tihedaim lubatud sagedus kord 2 nädala jooksul, hajaasustusalal kord 4 nädala jooksul. Jäätmevaldaja saab soovi korral arveo sagedust muuta harvemaks vastavalt oma vajadusele (2, 4 või 12 nädala tagant) võttes ühendust jäätmevedajaga.

Segapakendina tuleb eraldi koguda:

- Karastus- ja alkoholsete jookide (pandimürgiga) pudelid, alumiiniumpurgid (v.a klaaspudelid)
- Toiduainete purgid
- Kilekotid ja pakkekile
- Toote ümber olnud penoplast (tuleb pakendada eraldi kotti)
- Kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid
- Piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendi (kile- ja tetrapakendi)
- Metallkorgid ja -kaanad
- Salatikarbid
- Konservikarbid
- Leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid

Juhul, kui soovite esitada tellimust või on soovi veograafiku muutmiseks või pakendikoti saamiseks, siis võtke ühendust jäätmevedaja, AS Eesti Keskkonnateenused, klienditeenindusega e-postil viljandi@keskkonnateenused.ee või telefonil 435 50 25 või iseteeninduse kaudu jäätmevedaja kodulehel.

Eesti lapsi kimbutab ülekaal

Kui vanarahva ütle-
misel „paks laps, ilus
laps“ oleks töepõhi all,
saaks aasta-aastalt aina
rohkem Eesti peresid
rõõmustada, sest neil
kasvavad ilusad lapsed.
Tegelikult pole rõõmus-
tamiseks põhjust, sest
ülekaal sillutab teed
paljude tervisemurede
juurde.

HELI LEHTSAAR-KARMA

Tervise Arengu Instituudi (TAI) uuringud näitavad, et Eestis kasvab järjepanu ülekaaluliste laste arv. Näiteks aastail 2018–2019 tehtud Eesti õpilaste kasvu seireuuringu tulemuste põhjal oli peaaegu viiendik esimese ja neljanda klassi õpilastest ülekaalus ja 11 protsenti rasvunud. Normaalkaaluliste õpilaste hulk vanuse kasvades vähenes, ülekaaluliste ja rasvunute hulk aga suurenes.

Pontsakuse põhjuseid on mitu: lapsed liiguvad vähe, perede toitumisharjumused on pahasti ebatervislikud ja oma osa on sellelgi, et laste uneaeg jääb lühikeseks, sest nutiseadmete lummutus ei lase õigel ajal uinuda. Lastearst ja Tallinna Lastehaigla pediatriline kliiniku juhataja Reet Raukas tõdes, et võrreldes paarikümne aasta taguse ajaga liiguvad lapsed vähem, sest perede eluviis

on muutunud ja vanemad viivad oma võsukesti autoga igale poole: lasteaeda, kooli, trenni ja külla. „See tähendab, et tavapäraselt igapäevast liikumist ei ole. Samas kui päevas normaalselt tund aega õues liikuda, ei pea tingimata trennis käimagi,“ nentis Raukas.

Sajakilone 11-aastane

Vähene kehaline aktiivsus käivitab nõiarangi: kehakaal suureneb, see aga tähendab, et liikuda on raskem. Aina enam kiputakse aega veetma nutiseadmetes, sest kuidagi peab ju päeva sisustama. Kaal aga aina kasvab ja kasvab ... Eelmainitud TAI uuringu tulemustest selgub kõige kogukamate laste kehakaalu kohta ehmatavad andmed – Eesti koolilaste seas oli 2019. aasta kevadel 10–11-aastaseid tüdrukuid, kelle kaal ulatus 97 kiloni ja vööümbermõõt ületas 100 sentimeetrit. 11-aastaste poiste maksimaalne kaalunumber oli sada kilo ja vööümbermõõt suisa 121 sentimeetrit.

Ülemäärane kehakaal toob aga kaasa südame-veeresoonkonnahaiguste tekkinud riski, ka on nooremas koolieas lastel diagnoositud maksa rasvumist. „Ülekaal viib ka hormonaalse tasakaalu paigast ära ja see tähendab, et täiskasvanuna võib tekkida probleeme laste saamisega,“ mainis doktor Raukas.

Foto on illustratiivne.

Laps on kodu peegel

Lapse ülekaalu ei saa välja vabandada geneetika-ga või mõne muu meist mitteoleneva põhjusega. „Mõnikord öeldakse, et meie peres on kõik paksud olnud, juba vanaema oli paks, ema samuti – järelkult on see meil geenides. Ei ole. Hoopis põlvkondade kaupa on valesti söödud ja vähe liigutud,“ selgitas Reet Raukas. Ta lisas, et osadel inimestel on tõepoolest aeglasm ainevahetus kui teistel, see aga tähendab, et peabki eriti tähelepanelikult jälgima, mida endale suhu pistetakse.

Doktor Raukas on tähele pannud, et emad järgivad lapse esimese eluaasta lõpuni väga korralikult imiku toitmissoovitusi. Seejärel läheb laps üle pere tavapärasele toidule ja siis võib olukord käest minna, sest mitte kõik pere toidulaua leiduv – näiteks hambur-

ger – ei sobi väikelapse menüüsse. Samuti on aina rohkem peresid, kus ei tarvitata näiteks piimatooteid või liha. „Perede valikuline toitumine avaldab mõju nende laste tervisele! Väikelapseas peab tarbima piimatooteid, samuti liha, kala ja muna, sest loomne valk on kasvamiseks oluline. Ka piima analooge – näiteks sojapiima – ei peaks väikelastele piima asemel andma. Kui joogipiim ei maitse, pakkuge keefiri, maitsestatud jogurtit, juustu – valikuid on palju,“ rõhutas Reet Raukas. Teine vajakajamine puudutab köögivilju. „Kui lastele köögiviljad ei maitse, siis tuleb nuputada, kuidas need atraktiivseks teha. Kõik lapsed ju söövad makarone, järelkult võiks makaronidele lisada eri moel köögivilju, nii et laps ei pruugi arugi saada, et sööb koos makaronidega lillkapsast või porgandit,“ tõi Raukas näite, lisades, et

kui suudame väikelapseas õige toitumise paika panna, siis on lapsel lihtsam ka edaspidi sellele truuks jääda.

Me teame, et päev peab algama hommikusöögiga – mudilased söövad tavaliselt lasteaias, aga liiga paljudel kooliõpilastel jääb hommikusöök sageli söömata. 2017.–2018. aastal tehtud Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuringu andmeil sõi vaid 60 protsenti 11-, 13- ja 15-aastastest lastest koolipäeval hommikusööki.

Ühtlasi on Reet Raukas märganud, et peredes hakkab kaduma ühise õhtusöögilaua taga istumise komme. Selle asemel võtab igaüks külmpapist midagi ja sööb kas teleka ees või oma toas. „Niimoodi me aga ei teagi, mida ja kui palju lapsed tegelikult söövad,“ nentis Raukas.

Kuidas toetada oma lapse tervist?

- Toitumine.** Täisväärtusliku toitumise aluseks võib võtta toidupüramiidi: põhitoidu-gruppidest on suurima osakaaluga puu- ja köögiviljad ning teraviljatooted, millele lisanduvad piimatooted, liha-kala-muna. Maiustuste ja suhkru osakaal on kõige väiksem. Päev algab hommikusöögiga ja päeva jooksul süüakse regulaarselt.
- Liikumine.** Kehaliselt aktiivne peaks olema vähemalt 60 minutit päevas, selle aja võib jagada väiksemateks osadeks. Vähemalt kolm korda nädalas tuleks teha kõrge intensiivsusega luid ja lihaseid tugevdavaid tegevusi.
- Uni.** Igal õhtul peaks magama minema samal kellaajal. Väikelaps vajab ööpäevas vähemalt 11–13 tundi und (sh lõunauini), kooliõpilased 9–9,5 tundi.
- Digimaailm.** Mida noorem laps, seda vähem aega peaks ta veetma ekraanide ees.
- Vaimne tervis.** Kuula oma last ja ole tema jaoks olemas!

Loe lähemalt

- Toitumisest leiad rohkem info: toitumine.ee.
- Targa vanema info: tarkvanem.ee.

Allikad: Reet Raukas, tarkvanem.ee, Eesti toitumise ja liikumissoovitused (TAI)

Terapeut annab nõu: kuidas valmistuda erivajadustega lapse esimeseks koolipäevaks

Kõikidele lastele ei piisa koolitee alustamiseks vaid uuest seljakotist ja kingapaarist. Igal aastal läheb kooli kümneid liikumisraskuse või -puudega lapsi, kes lisaks tavapärasele koolitarvetele vajavad teistsuguseid abivahendeid, et ka neil oleks helge ja muretu koolielu.

HELENA LÕUNE

Invaru abivahendikeskuse terapeut

Koolis vajavad abivahendeid lapsed, kes ei ole tervislikust seisundist tulenevalt võimelised iseseisvalt liikuma või vajavad pikemate vahemaade läbimiseks abivahendi tuge. Samuti on olemas abivahendid lastele, kes vajavad istumistasakaalu saavutamiseks ja säilitamiseks toetust.

Kui laps läheb esimesse klassi, siis esimesena tuleks enne kooliaasta algust läbi käia tema teekond kodust kooli ja koolis sees. Läbitava vahemaad pikkus, trepid, kaldteed ja näiteks ka söökla teeninduslett on lapse heaolu silmas pidades olulised aspektid, mida tuleks ar-

vesse võtta. Paljud koolid ja lasteaedad on juba ratastoolisõbralikud ning liikumisraskustega lapse jaoks kergesti läbitavad, kuid alati on hea lapse teekond ka praktikas läbi teha – ainult nii saab teada, mis lapsele tegelikult kõige enam raskust valmistab ja kuidas seda raskust saaks leevendada.

Enamasti pöörduvad meie poole lapsevanemad, kes vajavad oma lapsele transpordi- või liikumisa-
bivahendit. Samuti on üsna levinud eristmed, mis aitavad lapsel ennast klassiruumis mugavalt tunda ning pakuvad tavapärasest toolist rohkem tuge. Laps võib vajada ka seisulauda, kuna sageli toimuvad õppeasutuses teraapiad koos sealse füsioterapeudiga.

Seepärast soovita ma vanematel oma lapse vajadused läbi mõelda ja miks mitte ka kooliga nõu pidada. Lapse ja tema vanematega kohtudes uurin neilt näiteks, et kas abivahendit kasutatakse õues või sees – kas seda on vaja igapäevaselt transportida ja kuidas see transport toimub. Vanemad ei oska alati neile küsimustele kohe vastata, kuna nad

pole sellele nii detailselt mõelnud.

Koolide abipersonal ja tugispetsialistid on reeglina valmis koos lapsevanematega kaasa mõtlema ja arutama – seda enam, et koolipäeval aitab õpetaja või tugisõber. See on oluline, et õppeasutuse personal, kes kasutab koos lapsega abivahendit, oleks teadlik, kuidas seda teha.

Kõiki abivahendeid ei pea ilmingimata ostma. Abivahendi ostuga ei tuleks mitte liialt kiirustada, sest tihti on võimalik seda eelnevalt üürida. Abivahendi üürimine on mugav ja soodne ja seeläbi saab välja selgitada, kas valitud abivahend ka tegelikult lapsele sobib. Lapsed kasvavad kiiresti ning nende abivahendivajadus võib samuti kiirelt muutuda. Kõik üürivad vahendid läbivad enne n-ö uuele ringile minekut põhjaliku hoolduse.

Sageli ei tea lapsevanemad ka seda, et terapeudid ja abivahendite tehnikud on valmis külastama peresid nende enda kodus, lasteaias, koolis või päevakeskuses üle kogu Eesti. Meie terapeudid võtavad kaasa

sobivad abivahendid ning nii laps kui ka pere saavad neid kohapeal proovida.

Terapeudi ja tehniku abiga kohandatakse abivahendi mõõtmed vastavalt lapse vajadustele ning samuti õpetatakse peredele, kuidas seda õigesti kasutada.

Abivahendi väljastamisel õpetame seda kasutama ning hooldama, sest vaid nii on abivahendist lapsele ja tema lähedastele kõige rohkem kasu. See, kas sobiva abivahendi saab kohe üürilaost kätte, või tuleb see tellida, selgub proovimise käigus.

Kuigi uus kooliaasta on juba ukse ees, tuleks abivahendi otsimiseks kindlasti aega varuda, sest kogu protsess võtab omajagu aega. Laste abivahendist saab soetada riigi soodustusega, kuid soodustuse saamiseks tuleb abivahendikeskusesse tulla kaasa võtta abivahendi tõend.

Mõnikord peavad vanemad arvestama erimenetlusega, mis nõuab lisaaega. Erimenetlus on vajalik näiteks siis, kui soovitakse üürida samaaegselt mitut sama abivahendit riigi soodustusega või üürida üht

Õppetöös saab kasutada erinevaid abivahendeid.

FOTO: INVARU

abivahendit suurema riigipoolse soodustusega.

Kuigi erimenetlus võib tunduda keeruline ja aeganõudev, pole muretsemiseks põhjust. Nii sotsiaalkindlustusametis spetsialistid kui ka meie terapeudid juhendavad ja nõustavad vanemaid kogu protsessi vältel.

Kõpus kõlas kaunis puhkpillimuusika

6. augustil oli Kõpu kirikus tavapärasest rohkem rahvast. Kontsert-jumalateenistusel teenis kaasa ja mängis Pärnu Noorte Puhkpilliorkester – dirigent Rein Vendla. Selles kahe tosina liikmega koosseisus tegi kaasa üheksa noort, kes on erinevatel aegadel (ajavahemikus 2006–2020) osalenud rahvusvahelise noorte puhkpilliorkestri Wersalinka töös: Raimond, Chris, Enri, Alan, Emily Nora Elisabeth, Stella, Birgit, Laura ja Mark Oliver. Aastal 2006 alustas Raimond, kes mängis Wersalinkas trompetit ning aastal 2020 olid koroonaaegse e-orkestri ridades Emily Nora Elisabeth ja Mark Oliver.

Suure-Jaani ja Pärnu puhkpillinoored võtsid rahvusvahelise orkestri tööst osa viieteist aastat. Kõpus mänginud noortest osales Wersalinka töös ühel aastal Laura (2017 – flööt); kahel aastal osalesid

Pärnu Noorte Puhkpilliorkestri ees on dirigent Rein Vendla, solist trompetil Raimond Vendla. FOTO: LEILI KUUSK

Chris (2009 ja 2010 – trompet) ja Mark Oliver (2019 ja 2020 – flööt); kolmel Birgit (2015, 2016 ja 2017 – flööt); neljal Enri (2010, 2011, 2012 ja 2015 – bass); viiel aastal Raimond (2006, 2007, 2009, 2010 ja 2012 – trompet), Stella (2013, 2014, 2015, 2016 ja 2017 – klarnet) ja Emily (2016, 2017, 2018, 2019 ja 2020 – saksofon ja dirigeerimine) ning seitsmel aastal Alan (2011, 2012, 2014, 2015, 2016, 2017 ja 2018 – trompet). Seitsmel aastal on Wersalinka töös

osalenud ka Suure-Jaani noormees Kaur Mankin. Kaheksa aastat oli Wersalinkas tegev Ave Saarva Olustverest – kahel viimasel aastal dirigendina.

Kõpus toimunud kontserdil dirigeerisid Rein Vendla ja Emily Urla. Solistid: Alan Oper (eufonium) Chris Sommer (trompet), Emily Urla (saksofon), Raimond Vendla (flüügelhorn, trompet).

Tore taaskohtumine ja võimalus tõdeda, et nii paljud noored on tänaseni

puhkpillimuusika juurde jäänud.

Jõudu väsimatule Rein Vendlale, kes võiks sünniaastast lähtuvalt juba ammu loorberitel puhata! Õnneks jätkub Reinul tahtmist ja tervist – Suure-Jaani kultuurimaja puhkpilliorkestri eakate mängijate kõrval – suurt hulka noori eest vedada, õpetada ja innustada. Reinu tsiteerides: „Pange hullu!“

LEILI KUUSK

Harrastusnäitlejad 19. korda Kuhjaverre lavalaudadel

Aastaring on jälle täis saanud. Festival on ju ikka festival, ometi igal aastal uut moodi. Sel aastal astus Kuhjaveres lavale 12 erinevat näiteseltskonda. Päril keeruline oli kava seadmine ajalises mõõtmes, sest peale koroonast tingitud pausi on trupid saanud koos käia ja lavaküpseks saanud täispikad etendused. Sel korral oli tulijaid nii Saarest kui Soomest: esindatud olid Harju- (sh Tallinn), Jõgeva-, Järva-, Pärnu-, Tartu-, Saare-, Viljandimaa, Soome eestlaste ET Teater ning Majatalo Myötätuuli Teateri Somero.

Põhja-Sakala vallast jõudsid sel aastal Kuhjaverre Võhma Linna Teater Rassijad, kes etendas John Patricku „Vilets aasta tomatite kasvatamiseks“ ja Tauno Härginen Vastemõisast koos Majatalo Myötätuuli Teateriga Somero, tuues vaataja ette Olla-Riitta Aarikka kirja pandud „Pulma?“.

Traditsiooniliselt valis publik oma lemmikud ja korraldajad lisasid eripreemiaid ning kolleegid polnud kiitusega ka kitsid. Esimesel päeval sai Siret Koitmäe Võhma Linna Teatri Rassijad ridadest publiku lemmiku naisosatäitja tiitli (Myra Marlowe, John Patricku „Vilets aasta tomatite kasvatamiseks“). Lisaks sai eripreemia samast trupist õnnestunud rolli eest Elke Klara

Publiku lemmik Siret Koitmäe ja õnnestunud rolli looja Elke Klara Wüthrich Võhma Linna Teatrist Rassijad. FOTO: MARKO REIMANN

Wüthrich (Cora Gump, John Patricku „Vilets aasta tomatite kasvatamiseks“). Veel jagati kolleegipreemiad, millest Võhma trupile jagasid kiitust Tabivere teater E.H.K ja Avinurme suveteater, kes omakorda andis kolleegipreemia veel ka Olev Rassile Piney rolli eest. Teisel päeval tunnustati eripreemiaga Olla-Riitta Mäkelat Inkeri sõbranna rolli eest „Pulma?“ (Majatalo Myötätuuli Teateri Somero). Kõiki tunnustamisi ja fotogaleriid näeb kuhjaverre.ee lehelt.

Mängiti mitmeid Eesti autoreid, lugusid laias maailmast ja oli ka oma loomingut, oli hingepugevaid teemasid ja hetki, mis ajasid südamest naerma.

19. külateatrite festivali tagasisideandja truppile oli Kalju Komissarovi õpilane Liisu Krass.

Sel aastal oli üks täiendus seoses väljakuulutatud sauna-aastaga. Festivali esimesel õhtul oli kohal külalplatsil saun ratastel saunamees Taunoga. See oli saunatamine, mida Kuhjaveres enne pole olnud.

Kahe festivali vahelisel ajal on Kuhjaveres ka ühteist muutunud. Suutsime ellu viia Leaderi rahastusel projekti „Seltsile kuuluvate puitehitiste uuendamine“.

Täitsa uus on bussootepaviljon, mis ootab sisustamist ja mida võib kasutada näiteks ka kokkusaamise kohana. Lisaks

sellele said uue värvkatte külamaja välisseinad. Kollast värvi on külas märgata ohtralt, kevadel lisandusid veel kaunid kollendavad rapsipõllud.

Oleme jätkanud oma traditsiooniliste ettevõtmistega: vabariigi aastapäeva tähistamine, Teeme ära! talgupäev, ühine jaaniõhtu, õppe- ja motivatsioonireis seekord Rapla- ja Harjumaale, advendiaja ühine tähistamine jne.

19. festivalile on joon alla tõmmatud ning algab 20. vaatus, mis kulmineerub 17. augustil 2024. Kohtumiseni siis!

URVE MUKK
Kuhjaverest

Võhmase kogunesid teatrisõbrad

Eesti iseseisvuse taastamise päeval mängis Võhma Linna Teater Rassijad äsjaavalminud Võhma aiamajas etendust „Pulmatragöödia“.

Kõik on valmis selleks, et pidada pulmapidu. Pruut on end vannituppa lukustanud – keeldub sealt väljumast ja altari ette minemast. Pruudi vanemad on šokis, külalised ootavad ...

Millega tragöödia päädis, oli igatüüpi võimalus ise vaadata ja kaasa mõelda, kuidas tema selles olukorras käitunuks, kuidas olukorda lahendanuks.

Etenduses mängisid Siret Koitmäe (pruudi ema), Olev Rass (pruudi isa), Tarmo Suur (peigmees) ja Ingrid Suur (pruut).

Rahval oli lõbus vaadata – lugu oli naljakas ja kaasaaharav, samas ka mõtlemapanev. Etendus oli väga hästi esitatud ning tegelased olid humoorikad ja ägedad. „Siret on sündinud näitleja – väga emotsionaalne, valdab ja demonstreerib suurepäraselt oma rolli. Tema mäng on väga nauditav ja see ei jää sugugi alla professionaalsetele näitlejatele,“ kiitis üks pealtvaataja.

Ürituse korraldamisele aitasid kaasa Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskuse töötajad.

Aastal 2023. FOTO: LUULE TIIRMAA

Meenutuseks, et Rassijad mängisid sama etendust 16. juulil 2017 Suure-Jaani, Võhma, Kõo ja Kõpu omavalitsuste kihluspeol, aga siis olid laval teised naisnäitlejad – Natalja Remmer pruudi emana ja Imbi Aas pruudina, meesosatäitjad olid samad.

Aastal 2017. FOTO: ERAKOGUST

Võhma segakoori Leelo laulureis Saaremaale

Juba 14. korda toimus taasesisemisvõimispäeva tähistamiseks 19. augustil Kuressaares Vaba Rahva Laul. Leelo-koor on Vaba Rahva Laulul osalenud kuuel korral.

Kuressaare lossihoovis laulsid üle-eestiline ühendkoor 1200 lauljaga ning tuntud solistid Marko Matvere, Merit ja Märten Männiste, Boris Lehtlaan, Nele-Liis Vaiksoo, Andri Lobjakas ja Alen Veziko. Öhtujuht oli Veikko Täär, dirigent Lauri Breede ja saateks mängis Urmas Lattikase ansambel.

Meie sõit Saaremaale algas 19. augusti varahommikul ja riburadapidi korjas bussijuht Urmas teepealt Arturi, Tiidu, Elgi ja Tarmo, Võhmast lisandusid Mai, Asta, Helve, Merike, Tiiu, Helju, Mati ja Paul ning Suure-Jaanist tulid Viivika ja Toomas. Viimasel oli kaasas külmkast šašlõkiga. Ja kõigil kaasas magamiskotid, sest ööbisime saarel.

Sõit Virtsu kestis üle 2 tunni, praamile jõudsime 9.40 ja ülesõit läks nii kiiresti, et ei saanud arugi, kui juba Kuivastus kohal olime. Tunnike bussisõitu veel ja olimegi

FOTO: ERAKOGUST

lõpp-punktis Kuressaares.

Proovid algasid kell 12 ja kestsid pikalt – me saatsime ühendkooriga kõiki soliste. Dirigent oli väga humoorikas ja solistid kõik lahedad.

Pärast proovi pakuti suppi ja söögilauas ühinesid meiega Mait, Elor ja Heli, kes olid Saaremaale saabunud juba eelmisel päeval.

Kontsert algas kell 17 – oli väga võimas ja südamlük. Helvel ja Mail oli takkajärgi tore meenutada, et nemand laulsid justkui müüri taga – nende ees seisid tõeliselt

suured mehed.

Ööbimiskohta Tamme talus Valjalas jõudsime alles pimedas. Meid võõrustasid Mai ja Asta sugulased Janne, Alar ja Liivi. Pererahvas oli väga lahke – saun oli köetud, grill valmis seatud, nende poolt kurgid-tomatid, ahjukartulid ja leib, meilt liha.

Pillimäng ja laul kestis päris hiliste öötundideni, kella kaheni öösel. Uni maitstes hästi ja kosutavalt. Hommikul äratas meid nina lõöv värske kohvi ja hommikusöögi lõhn. Südamlük tänu

lahkele talurahvale!

Tagasiteel põikasime läbi Mihkel Ranna Dendraariumist, kus on üle 100 puu- ja pöösaliigi. Ei saa mandrile minna ka ilma värskel Muhu leivata! Ja väga kiiresti möödus sõit Kuivastust üle mere Virtsu ning sealt koju, kaaslaseks pillimäng ja laul. Väga tore reis oli! Nagu saarlased ütlevad: „Olge mõnuksed!“

HELVE-KAJA OSS
koorivanem

Saaremaa laulupäev ehk laulust, pillimängust ja kunstihuvist

Läksime lustima laulupeole,
Kuressaarde laulukunsti kuulamaie.
Ka Leelo löi laulud lahti,
viisid pani veeremaie.

Oli rahvast igast Eesti kandist:
koorid suisa Setomaalta,
võimsad koorid Võrumaalta,
head koorid Haapsalusta,
tugevad koorid Tartumaalta,
tehtud koorid Tallinnasta.

Kui rahvas hakkas laulemaie,
siis kuumus kadus Kuramaale,
vihmapilved Venemaale.
Siis päike paitas laulja peada,
tõmbas lahti laulupaelad,
suureks tegi laulja suu.

On laulud aidanud Eestimaad –
tugevaks teinud töömehed,
nägusaks teinud laulunaised,
paremaks paljud pillimehed.

Kuulge, lustlik laulurahvas!
Kuulge, tugev tantsurahvas!
Kuulge, paremad pillimehed!
Tulge välja, tuulutage,
oma konte kohendage.

Lööme korda kultuurimajad,
tolmust puhtaks tantsusaalid.
Tõukame eemale telekad,
nurka viskame nutiseadmed.

Tulge, noored, koori laulma,
astuge vanade vahele.
Pillimehed, pillid korda!
Lõõtsamehed, lõõtsad laiaks!
Küll siis Kalev koju jõuab,
Eesti riigi rõõmsaks muudab.

PAUL PAIDU

Lühiridu spordiradadelt

Traditsioonilisel Suure-Jaani järvejoosul pani jala joonele 114 suurt ja väikest jooksusõpra, kes läksid 1,6 km pikkusele järveringile.

Kohe startid pani kõva tempo peale meie oma valla jooksumees Mart Vingissar, kes otsustas kohe alguses kõigil eest ära joosta ja vahe oligi juba esimese viiesaja meetriga ligi 50 meetrit.

Mardil õnnestuski oma kohta hoida ja jõudis finišisse esimesena, teine oli Siim Hansmann ja kolmas Andre Välimets. Naiste võitja oli samuti meie koduvalla jooksja Kätlin Kase, teisena lõpetas Aurika Türner ja kolmas oli Monis Brauer.

18. augustil peeti Suure-Jaani staadionil Eesti kergejõustikuseenioreide meistrivõistlused teivashüppes, kus sündis kaks Eesti rekordit.

Meie enda valla sportlane Margus Mikkor ületas kõrguse 3.10, mis on nüüd M65 vanuseklassi uus Eesti rekord.

M80 vanuseklassis on uueks rekordiomanikuks Mati Tiidre, kes ületas kõrguse 2.20.

19. augustil toimus laskejooksu öhkrelva NS Even Tudebergi auhindadele II etapp. Startid olid ka Sakala Biathloni noored, võistlus õnnestus neil väga hästi – kaks hõbedat, neli pronksi.

Kavas oli ka teatevõistlus, kus vanemas vanuseklassis (MN11-13) saavutati 1. koht.

FOTOD: ERAKOGUST

20. augustil toimus traditsiooniline Võhma Karikas võrkpallis. Võistlustules oli 6 võistkonda.

Aitäh Liina Tikkole võistluse korraldamise eest ja tema taustajõududele – Enno, Viljo, Rainer ja Riina.

Esikolmik oli:

RRT – Riivo Rüütel, Rauno Kink, Tony Nõu
Kolm on seltskond – Liina Tikko, Tambet Laur, Urmas Pülz

Norm Sats – Nele Kask, Kris Traks, Andro Kask

Kergejõustiku suvi hakkab vaikselt läbi saama. 24. augustil peeti kergejõustikuõhtu, kus osalesid lapsed koos vanematega. Suure-Jaani staadionil oli ülimalt tore õhtu. Meil on suur rõõm, et meid oli staadionil ligi 150 inimest – võistlejad, lapsevanemad ja kaasaalajad.

25. augusti võistlusel said ka lapsevanemad kaasa lüüa ja oma kooliaegset spordipäeva meenutada. Tegite oma osalemisega võistluse veel põnevamaks, aitäh teile!

Põhja-Sakala valla laste kergejõustiku võistlusele selleks hooajaks on ilus punkt pandud.

21.-24. augustil toimus Lahmusel esimene täiskasvanutele mõeldud lauatennise laager. Kui lastele mõeldud laagreid leiab pea igast Eesti nurgast, siis täiskasvanutele on asi hoopis teine. Õnneks on lauatennis erakordne ala, et võid alustada ükskõik mis vanuses ning alati on võimalus saada paremaks. Paremaks saab aga ainult läbi teadlikult juhendatud treeningute. Sellist head võimalust tuli meile pakkuma Heikki Sool Haapsalust. Rõõm on öelda, et osalejaid saabus meie laagrisse üle Eesti. Nelja päeva jooksul osales treeningutel 20 inimest. Võistlustel osales 16 ning selle võitis kohalik lauatennisist Kalev Sengbusch, teise koha noppis Reino Rass ja kolmas koht läks tartlasele Arne Põdrale.

Suur tänu meie toetajatele: Viljandi Coop ja Saku. Lahmus lauatennise laagri korraldasid: MTÜ Katrini Loovuse Keskus ja mittetulundusühing Lehola 2005. Suur tänu kõigile osalejatele!

RAIVO NÕMM
sporditöö korraldaja

HUVIRINGID 2023–2024

Esmaspäev

Paala rahvamajas

Alates 04.09 kell 16 seltskondlik pillimäng / juhendaja Eha Kalvik; tel 5348 5414, e.post: linnusaare@gmail.com

Suure-Jaani koolis

Kell 19–21 naisrahvatantsurühm Suure-Jaani / Merilin Metsatsirk; 5669 6378, merilinsatsirk@gmail.com

Suure-Jaani kooli Tääksi õppekoha võimlas

Kell 19–21 Vastemõisa segarahvatantsurühm Õerutajad / Eve Rink; 525 6144; eve.rink@klk.vil.ee

Suure-Jaani kultuurimajas

Kell 10–16 käsitööring / Maive Ottas; 5612 2488, maive.ottas@gmail.com

Kell 12–13 eakate võimlemine / 5332 1335

Kell 16–18 Suure-Jaani puhkpilliorkester / Rein Vendla; 520 5422; reinvendla@gmail.com

Võhma Vaba Aja Keskuses

Kell 14–18 käsitööring / Heli Lehis, Riina Pakane; 5692 8249 (Riina), heli@kool.vohma.ee, riina.kultuur@mail.ee

Kell 16.30–18.30 kapell Piiistvere Pillimehed / Mait Reimann; 5661 6753, mait@kool.vohma.ee

Kell 18.30–20.30 segakoor Leelo / Mait Reimann; 5661 6753, mait@kool.vohma.ee

Kell 18–20 Võhma Linna Teater Rassijad / Luule Tiirmaa; 5345 9012, tluule@gmail.com

Teisipäev

Paala rahvamajas

Kell 18.15–20 zumba (NB! 5 eurot kord) / Jaanika Tammemäe, 515 9253

Suure-Kõpu mõisas

Kell 18 Kõpu naiskoor / Kätlin Komissarov; 522 1846, katiink@gmail.com

Suure-Jaani koolis

Kell 19–21 segarahvatantsurühm Loits / Jaanika Reier; 504 1024, jaanika.reier@sjk.edu.ee

Suure-Jaani kultuurimajas

Kell 16–17.45 simmanitantsurühm Hilised Õied / Tiiu Siim; 518 5151, tiuisim@hotmail.com

Kell 18–19.30 tervisevõimlemine / Tiiu Siim; 518 5151, tiuisim@hotmail.com

Kell 19–21 segakoor Ilmatar / Riina Mankin; 516 9558, riina.mankin@sjk.edu.ee

(kellaeg täpsustamisel) eakate ansambel Meelespea / Riina Mankin; 516 9558, riina.mankin@sjk.edu.ee

Sürgavere spordihoones

Kell 14.30–16 eakate tantsurühm Südikad / Helgi Linnas; 5332 1335, helgi.linnas@gmail.com

Kell 19–21 Sürgavere näitering / Malle Kukk; 5192 4083, malle.kukk@syrgavere.ee

Vastemõisa rahvamajas

Kell 10–14 käsitööring Vallatud Teljed / Tiiu Rusi; 5192 4237, tiurusi@gmail.com

Kell 17–20 näitering Poolvillased / Erika Tetsmann; 520 6160, kullitalu@gmail.com –

NB! Ootavad enda trupiga liituma heli- ja lavatehnikut!

Võhma Vaba Aja Keskuses

Kell 16–18 rahvatantsurühm Tald ja Apsat / Heli Tammai; 5814 5875, helitammai@gmail.com

Kell 17.30–19 naisrahvatantsurühm Lilleke / Merilin Metsatsirk; 5669 6378, merilinsatsirk@gmail.com

Kolmapäev

Kõo teenuskeskuses

(kellaeg täpsustamisel) Piiistvere tantsurühm Labajalg / Aire Ojalill; 521 0366, ojalill.aire4@gmail.com

Paala rahvamajas

Kell 10–14 käsitööring Nobedad / Tiiu Rusi; 5192 4237, tiurusi@gmail.com

Kell 14.30–15.30 eakate ansambel Metsalilled / Age Einulo; 510 1319, einulo.age@gmail.com

Kell 15.30–17 eakate tantsurühm Tilder / Merilin Metsatsirk; 5669 6378, merilinsatsirk@gmail.com

Suure-Jaani koolis

Kell 19–21 naisrahvatantsurühm Suure-Jaani / Merilin Metsatsirk; 5669 6378, merilinsatsirk@gmail.com

Suure-Jaani kultuurimajas

Alates 06.09 kell 16–19.30 kitarriring / Kalev Saarva; 520 8397, kalevsaarva@gmail.com

Kell 17.30–19 line-tants Heart&Flowers / Malle Ait; 5332 1335, malleait307@gmail.com

Kell 19–21 näitering TegeltKah / Margus Mankin; 524 2662, tegeltkah@gmail.com

Kell 17–18 toiduklubi / Eve Mälgand; 5818 1866

Sürgavere spordihoones

Alates 13.09 kell 18 käsitööring (kultuuritoas) / Eve Soopa; 5559 8988, evesoopa@gmail.com

(kokkuleppel) kangakudumine (kultuuritoas) / Eve Soopa; 5559 8988, evesoopa@gmail.com

Kell 19–21 eakate tantsurühm Südikad / Helgi Linnas; 5332 1335, helgi.linnas@gmail.com

Vastemõisa rahvamajas

Kell 14–16 pilliring / Heidi Oja-Kalberg; 5373 0089

Kell 18.30–20 naisrahvatantsurühm Vastsed Naised / Reelika Poroson; 5343 1044, reelika.poroson@gmail.com

Kell 19–21 segarahvatantsurühm Õerutajad / Eve Rink; 525 6144, eve.rink@klk.vil.ee

Võhma Vaba Aja Keskuses

(kellaeg täpsustamisel) Puhkpill (individuaalunnid) / Anton Kogan

Kell 18–20 Võhma Linna Teater Rassijad / Luule Tiirmaa; 5345 9012, tluule@gmail.com

Neljapäev

Paala rahvamajas

Alates 04.09 kell 16 lastering Heliring / Eha Kalvik; 5348 5414, linnusaare@gmail.com

Olustvere põhikoolis

Kell 19–21 segakoor Lehola / Agnes Kurg; agnes.kurg@olustvere.edu.ee

Vastemõisa rahvamajas

Kell 10–14 käsitööring Vallatud Teljed / Tiiu Rusi; 5192 4237, tiurusi@gmail.com

Suure-Jaani koolis

Kell 19–21 segarahvatantsurühm Loits / Jaanika Reier; 504 1024, jaanika.reier@sjk.edu.ee

Suure-Jaani kultuurimajas

Kell 12–13 eakate võimlemine / 5332 1335

Kell 19–21 segakoor Ilmatar / Riina Mankin; 516 9558, riina.mankin@sjk.edu.ee

Reede

Paala rahvamajas

Kell 10–14 käsitööring Nobedad / Tiiu Rusi; 5192 4237, tiurusi@gmail.com

Võhma uisuväljakul

(kokkuleppel) Breiktants Complete Crew / Marek Tamm; complete.crew@mail.ee

Laupäev

Võhma Vaba Aja Keskuses

(kellaajad kokkuleppel) Võhma Puhkpillistuudio / Bert Langeler, Anton Kogan, Mait Reimann;

5365 2645, bertlangeler@gmail.com

Pühapäev

Piiistvere rahvamajas

Kell 18–20 segarahvatantsurühm Piiistvere Pilgar / Ülle Ant; 505 8977, ylle.ant@gmail.com

Suure-Jaani kultuurimajas

Kell 13–18 vokaalinstrumentaalansambel AG / Age Einulo; 510 1319, einulo.age@gmail.com

(kellaeg täpsustamisel) Näitering TegeltKah / Margus Mankin; 524 2662, tegeltkah@gmail.com

Vastemõisa rahvamajas

Kell 15–20 näitering Poolvillased / Erika Tetsmann; 520 6160, kullitalu@gmail.com

Võhma Vaba Aja Keskuses

Kell 12–16 saskusõbrad / Valli Veski

Piiistvere rahvamajas

(nädalapäev ja kellaeg täpsustamisel) Piiistvere kihelkonna segakoor / Pille Ink, koorjuhiks on Liia Laanmets; 5323 5275, piiistvere.kylaselts@gmail.com

Suure-Jaani kultuurimajas

(1 kord kuus kokkuleppel) Klubi Meelespea / Ully Hansen; 515 4013

Vastemõisas

(kokkuleppel) Vastemõisas tegutsev näitetrupp Carneool / Tauno Härginen; 502 0509

Võhma koolis

(kellaajad ja nädalapäevad kokkuleppel) Võhma Vaba Aja Keskuse noorte solistide ring /

Kristi Oolo, Maarika Reimand; oolokristi@gmail.com, mreimand@gmail.com

Sürgavere spordihoone

pakub võimalust spordi- või huviringi läbiviimiseks. Info: Raivo Nõmm, e-post: raivo@tervisekoda.ee

NB! Seoses huviringide tegevuse käivitumisega sellel hooajal võivad alguskellaajad ja nädalapäevad muutuda. Palume jälgida reklaami Põhja-Sakala kultuurikeskuse ja tema struktuuriüksuste Facebooki lehtedel ja teadete tahvlitel. Palume vabandust ebameeldivuste pärast!

TULE KERGETÕUSTIKU TREENINGUTELE!

TREENERID: PILLE-RIIN SEPP ANN RANDMÄE

3-6-aastased
1.-3. klass
4.-7. klass
8.-12. klass
täiskasvanud

info: sjkergetõustikuklubi@online.ee +37253808337

SUURE-JAANI STAADIONIL

3. oktoobril kell 12
Suure-Jaani käsitööringi
60. aasta juubelile
pühendatud näituse avamine
Suure-Jaani kultuurimajas.

ÕLED OODATUD.

VANADE FOTODE MAAILMAS

HELILÕUJATE KAPPIDE AASTA

Villem Kapp 110 Artur Kapp 145 Eugen Kapp 115

VAAATAME VANU FOTOSID JA MEENUTAME

Suure-Jaani raamatukogus 15. septembril kell 18

VÕHMA
AIANDUSSELTS
KANARBIK
KORRALDAB

10. SEPTEMBRIL KELL 9-16
VÕHMA VABA AJA Keskuse ÜMBRUSES

XIV SÜGISLAAT

Võhma Juurikas

LAADAL KAUBELDakse ISTIKUTE, JUURVIILJADE JA MUUDE TALUTOODETEGA

Vaba Aja Keskuse saalis näitus „Puult ja põllult“ Järvamaa Rebase talu rikkalik õuna- ja kartulisortide näitus. Kell 14 traditsiooniline istikute loosimine.

Kell 12 meeleolukas KONSERT ansamblist Georg.

Kauplajate registreerimine laadale kuni 8. septembrini. Info vaskanarbi@gmail.com

Toetajad: Võhma Vaba Aja Keskus, KOP programm, Põhja-Sakala vallavalitsus

KODUKANDI- PÄEV 2023

Laupäeval, 9. septembril
algus kell 12

ÕHTUSE PROGRAMMI ALGUS
KELL 21

ÕHTUL PILET 15.-

TEGUTSEMIST KUNI ÕÖTUNDIDENI:

- võrre võidusõit
- avatud radaritorn ja muuseumilaad, õnneloo
- näitering ja teised esinejad
- rannumees ja rannumaine
- tähe- ja tervisetund Linda Jürisson
- lapsivõistlus
- batuudid
- parima õunakoogi ning MÜNNU konkurs ja palju muud
- õhtul tulemees Tauri Vaheäär põlevat slackline'il
- tantsuka ansambel Kondar
- oksjon

Info ja laudade broneerimine
tel. 55598988 (Eve Soopa)

Koguduste teated

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kõpu Peetri kogudus

Kõike siis, mida te iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka nendele! Mt 7:12P.

P, 10. septembril kell 11 sõnajumalateenistus.
L, 23. septembril EELK Viljandi praostkonna sinod ja koolituspäev.
P, 24. septembril kell 11 armulauaga jumalateenistus.
N, 28. septembril kell 11 armulauaga kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.
P, 8. oktoobril kell 11 lõikustänapüha armulauaga jumalateenistus – tooge sügise tänuannid altarile! Kohvilaud ja koosviibimine.

Leerikursuse, ristimise ja teiste kiriklike talituste, hingehoiu, kiriku küllastuste või muu info osas võtke ühendust õpetajaga!

Õpetaja on puhkusel 08.–19.09.

Asendavad praost Marko Tiitus, tel 5341 3394 ja diakon Ann Tamme.

Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa.
Info 5348 5573, kopu@eelk.ee.
Veebiinfo: www.facebook.com/kopupeetri

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kõpu Peetri kogudus:
SEB EE161010302004842004 või
Swedbank EE662200221046240412.
Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK Kõpu Peetri kogudus, Pärnu mnt 1, Kõpu, Põhja-Sakala vald, 71201 Viljandimaa

Suure-Jaani Johannese kogudus

P, 3. septembril kell 18 orelimuusika pooltund.
P, 10. septembril kell 14 sõnajumalateenistus.
Kell 18 orelimuusika pooltund.
P, 17. septembril kell 18 orelimuusika pooltund.
L, 23. septembril EELK Viljandi praostkonna sinod ja koolituspäev.
P, 24. septembril kell 14 armulauaga jumalateenistus.
Kell 18 orelimuusika pooltund.
N, 28. septembril kell 11 armulauaga kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.
P, 1. oktoobril kell 18 orelimuusika pooltund.
P, 8. oktoobril kell 14 lõikustänapüha armulauaga jumalateenistus – tooge sügise tänuannid altarile! Kohvilaud ja koosviibimine.
Kell 18 hooaja viimane orelimuusika pooltund.

Leerikursuse, ristimise ja teiste kiriklike talituste, hingehoiu, kiriku küllastuste või muu info osas võtke ühendust õpetajaga!

Õpetaja on puhkusel 08.–19.09.

Asendavad praost Marko Tiitus, tel 5341 3394 ja diakon Ann Tamme.

Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa. Info: 5348 5573, hedi.vilumaa@eelk.ee.
Veebiinfo: www.facebook.com/EELK-Suure-Jaani-kogudus

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
EELK Suure-Jaani Johannese kogudus:
SEB EE941010302008924009;
Swedbank EE772200221058655147.

Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK Suure-Jaani kogudus, Järve 4, Suure-Jaani, Põhja-Sakala vald, 71503 Viljandimaa

Pilistvere Andrease kogudus

Jumalateenistused toimuvad igal pühapäeval algusega kell 11.
Armulaud on kaetud igal pühapäeval.

Kogudust teenib vikaarvaimulik, preester Andres Aaste.

EELK Pilistvere kogudus tänab kõiki toetajaid ja annetajaid.
Liikmemaksu saab tasuda või annetust teha EELK Pilistvere Andrease koguduse kontole Swedbank EE692200001120224888 või koguduse kantseelis sularahas.

EELK Pilistvere Andrease kogudus

Pilistvere küla, Põhja-Sakala vald, 70502 Viljandimaa
tel 5383 7971, pilistvere@eelk.ee

EELK Suure-Jaani
Johannese kirikus

Orelipooltund

Pühapäeviti kell 18

Sissepääs vaba - tere tulemast!

AITA KIVID KATUSELE!

EELK SUURE-JAANI
JOHANNENE KIRIKU
PIKIHOONE KATUSE
RESTAUREERIMINE
2022-2023

1 KATUSEKIVI = 10 EUROT
TEE ANNETUS KIRIKUS VÕI PANGAS:
EELK Suure-Jaani Johannese kogudus:
Swedbank EE442200221076401988
SEB EE941010302008924009
Swedbank EE772200221058655147
AITÄH!

26. juuli
2024

ROHELISED NIIDUD

UNO LOOP ERI KLAS ARVED HAUG KALJU TERASMAA

Lavastaja: Priit Võigemast
Osades: Ott Lepland, Priit Võigemast, Kalle Sepp, Priit Strandberg ja paljud teised

Põhja-Sakala kultuurikeskusega teatrisse!

Muusikaline lavastus „Rohelised niidud“ on kuuekümnendatel loodud armastatud muusikutest koosnenud EESTI RAADIO MEESKUARTETI lugu.
Etendus toimub 26. JUULIL 2024 kell 19 KIIDJÄRVE MÕISA-PARGIS
Sooduspilet 47 eurot kuni 31. septembrini (alates 01.10 pileti-hind kallineb). NB! Ostetud pileteid tagasi ei osteta!

Bussisõit 20 eurot.
NB! Piletite ja bussisõidu viimane väljaostmise kuupäev on 25. september 2023.
Lisainfo ja piletite broneerimine Suure-Jaani kultuurimajas, info tel 5332 1335.

10.09.2023 10:00-16:00

VASTEMÕISA LAAT

Tuju tõstab ERVIN & ERVIN Võida uhiuus 55' LG teler SUUR LOOS

Elulisi nippe jagab NAISKODUKAITSE Põnev väljakutse KIRKING

Lastele NÄOMAALINGUD Paintballi püssist LAASKMINE

Järvel sõidavad MATKAKANJUD

Töötuba ARBARISTIDE

Sponsorid:
GOOP, PÕHJA-SAKALA VALD, TÄNASSAIA KÜLASEKTS

Koostööpartnerid:
RING FM, SANDERS OÜ, AIAKOOK OÜ, HÜPOTES OÜ

Kirikuteated

10. septembril kell 10 aseteenistus.
24. septembril kell 10 liturgia.

Düimalikest muudatustest teavitame sotsiaalmeedias.

Restaureerimisföödeks saab annetada Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku arvele EE47700771003582595. Tulumaksu tagastamiseks lisada selgitusse isikukood ja märksõna „Annetus“. 100 ning enama euro annetajate nimed jäädustatatakse lõbetatud plaadil kiriku seinale.

Preester Roman (Roland) Tõnisson, tel 5349 2534, roman@eoc.ee

Õnnitleme
lapse sünni
pühul!

Eveli Adamsil ja Tamas Janos Molnaril Kildu külast sündis poeg **MIRKO** Molnar

Sandra Lohul ja Siim Sarapsonil Ängi külast sündis tütar **SOFIE-ADELIN** Sarapson

Anelii Puul ja Gunnar Vommil Vastemõisa külast sündis tütar **ROOSI** Vomm

Laura Kuldsepal ja Jaagup Pääbusel Köpu alevikust sündis tütar **SAARA** Kuldsepp

Merilin ja Rait Kuntol Suure-Jaani linnast sündis poeg **RAIO**

Kimberly ja Karmo Ilmjärvel Võhma linnast sündis tütar **KIARA-LY**

Ragne Klettenbergil ja Kaur Kelleril Lõhavere külast sündis tütar **RIINE** Keller

KUULUTUSED

Ostan **nõukogudeaegsete sõiduautode kasutamata varuosi**. Võib pakkuda sõidukõlbmatut VAZ sõidukit varuosadeks. Tel 5565 1952.

Ostan **metsa- ja põllumaad**. Pakun parimat hinda. Telefon 552 7322.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. Tel 5352 9476; mehitus@gmail.com.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com.

Värske looduspuhas mesi otse mesinikult. 8,00 € / kg. Alates 5 kg on hind 7,00 € / kg ja kohale toomine Põhja-Sakala valla piires tasuta. Tel 5347 9520.

Hauaplatside hooldus ja hauatähiste värskendamine. Info telefonil 508 4206.

Ostan **MTZ traktori**, ka remonti vajava. Tel 515 0285.

Küttepuud 3 m (talvine lõikus). Koorem 10–11 rm. Tel 527 5868.

Teeme kõiki sise- ja välistöid. Tel +372 5627 6785.

Mälestame ja avaldame kaastunnet

ELVI PUIUDE
17.08.1935 – 18.06.2023
Metsküla

MALLE KARUS
20.10.1942 – 14.08.2023
Suure-Jaani linn

TIINA UIBO
17.03.1954 – 04.08.2023
Ülde küla

MYKHAILO KONDRATIUK
25.01.1956 – 18.08.2023
Olustvere alevik

VLADIMIR KEPTSOV
13.06.1939 – 06.08.2023
Võhma linn

ÜLO SISASK
08.06.1939 – 20.08.2023
Kootsi küla

IRENE VEERSALU
09.01.1924 – 07.08.2023
Põhja-Sakala vald

RAIMU HOLTSMEIER
17.07.1941 – 21.08.2023
Paelama küla

JÜRI KOHV
06.05.1955 – 07.08.2023
Suure-Jaani linn

MEOS KREITSMAN
31.01.1959 – 24.08.2023
Võhma linn

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi!

99	AUGUST PUHU	22.09	Tällevere küla	84	ARVI KOTSAR	1.09	Olustvere alevik
97	HEINO OLEV	25.09	Vastemõisa küla		OLEV EENSOO	12.09	Suure-Jaani linn
94	VILHELMINE LAAMAN	2.09	Võhma linn		VALVE VIIBUS	27.09	Põhjaka küla
	ELVI MÄGI	4.09	Rääka küla		ÕIE KUIK	29.09	Võhmassaare küla
	LEA HOMMUK	7.09	Suure-Jaani linn	83	KALEV KUNDLA	5.09	Suure-Jaani linn
93	OLEV KAURO	7.09	Kobruvere küla		URVE MÜIL	15.09	Ängi küla
92	MAIMO VARES	5.09	Võhma linn		LEMBIT KASE	16.09	Suure-Jaani linn
	MAIMU VIIGAND	6.09	Navesti küla	82	REIN SAULEP	1.09	Punaküla
91	VILMA ALLES	1.09	Pilistvere küla		VIKTOR MÄGER	1.09	Suure-Jaani linn
90	LEO PAAS	17.09	Suure-Jaani linn		ANTS AAVIK	11.09	Vastemõisa küla
	MILVI SIIMER	18.09	Tällevere küla		ENDEL VENDELIN	29.09	Suure-Jaani linn
89	MILVI RÕUK	21.09	Võhma linn	81	JAAN TIRMANN	6.09	Suure-Jaani linn
	HILJA MÄGER	21.09	Ülde küla		ENN SÄÄSK	7.09	Navesti küla
88	VIRVE SUIK	19.09	Kõo küla		AIME TOPS	10.09	Kõo küla
	JAAN KIMMEL	20.09	Võhma linn		VÄINO REISALU	19.09	Suure-Jaani linn
87	KALEV NABER	19.09	Paaksima küla		VAIKE HOMMIK	22.09	Põhjaka küla
86	JAAN ROOSA	10.09	Ülde küla	80	ELLA JAANSOO	17.09	Paaksima küla
	ÜLLAR-PEEP TAMM	18.09	Koksvere küla		MARIE TEDER	22.09	Riissaare küla
85	ELJU ELAGIN	4.09	Olustvere alevik		KALJU SEMKE	28.09	Kibaru küla
	TAMARA KARIMOVA	6.09	Soomere küla		ELVI SOOLO	28.09	Koksvere küla
	MILVI LEIDUR	7.09	Võhma linn	75	JAAN TEOR	4.09	Lõhavere küla
	VILVE MARTSEPP	13.09	Kõo küla		EHA TENNO	10.09	Kangrussaare küla
	TÕNIS KIRIKMÄE	19.09	Suure-Jaani linn		TIINA LEIER	14.09	Võhma linn
	AITA TAMMPERE	21.09	Olustvere alevik		MATI ALLIKSAAR	15.09	Soomere küla
	TAIVO TEDER	30.09	Riissaare küla	70	LILLI KIVISILD	18.09	Epra küla
					ELLE JUURAK	1.09	Olustvere alevik
				65	IVAN IGNATOV	4.09	Soomere küla
					ARNE SASSIAD	11.09	Põhja-Sakala vald
					MERIKE LAPP	15.09	Navesti küla
					KUNNAR JUGALA	16.09	Võhma linn
					REIN MUHU	22.09	Kõo küla
					VAHUR LINN	26.09	Suure-Jaani linn

VABANDUS

Augustikuu vallalehest on ekslikult välja jäänud augustis

85. sünnipäeva tähistanud sünnipäevalapsed:

MAIVE OTTAS 20.08 Suure-Jaani linn
ANNA SIIL 24.08 Kootsi küla
VAIKE-AIVI SILLAT 26.08 Võhma linn

Meil on juhtunu pärast väga kahju ja palume nii juubilaridelt kui ka lugejatelt eksituse pärast vabandust.

LEOLE

Ilmub üks kord kuus
Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuu-päevaks.
Toimetajal on õigus teksti redigeerida ja lühendada.

Toimetus Lembitu pst 42,
Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala
vald.
Toimetaja Angela Härm
Telefon 5342 8717.
E-post: leole@pohja-sakala.ee

Küljendus: Merike Kask
Trükk: OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa.
Telefon 776 8871.

Reakuulutus kuni 200 tähemärki:
erisikule 5 €, ettevõtjale 10 €.
Reklaamkuulutus 9x5 cm:
valmiskujundatud 20 €,
koos kujundamisega 25 €.
Õnnitlus, kaastundeavaldus,
mälestuskuulutus, jõulutervitus 5 eurot.
Reklaam üks A3 lehekülj 800 €

VEOTENUS

PUISTEMATERJALIDE MÜÜK

- Killustik
- Paekivi sõelmed
- Kruus
- Liiv
- Sõelatud muld

HM WISE

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST

+ 372 5903 1250

heigo@hmwise.ee
www.hmwise.ee

- 15 m³ ja 30 m³ konteineri rent
- Kraanaga veoauto teenus

Õhk-vesi soojuspumpad
tagavad toasooja -25 kraadi juures!

info@newenergy.ee

tel 5878 4838

7-72 kW

Wi Fi

R32

kompressor

MITSUBISHI ELECTRIC
COOLING & HEATING

New Energy

newenergy.ee

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE ☎ 5184429

TK BURGER

Ootame teid sööma!

pitsad burgerid snäkid
praed joogid

Tallinna 8, Suure-Jaani
tel 5564 1400;
e-post: tmfood22@gmail.com

Pakume ka välitoitlustust! Telli toit kaasa!

PROKLIIMA SOOJUSPUMBAD MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

- ✓ õhksoojuspumpad
- ✓ õhk-vesi soojuspumpad
- ✓ maasoojuspumpad
- ✓ päikesepaneelid
- ✓ paigaldustarvikud

KÜSI PAKKUMISTI!

LEOLA 58 VILJANDI

534 878 03

NIBE

MITSUBISHI ELECTRIC
Changes for the Better

viljandi@prokliima.ee

Kõik katuse tööd
Katuse tarvikud
Vihmaveesüsteemide hooldus ja paigaldus
Fassaaditööd

KSG METALLIC

Asume Kõidamal
Kontakt: Kalev
Tel 523 9493
e-post info@ksgmetallic.ee

Võtan vastu tellimusi TOIDUKARTULITELE. Kojuvedu.

Tel 520 5578 Silver

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.
Telefon 5611 1900

KOGU PERE POOD

PALJU UUSI JA KASUTATUD RIIDEID KAUPLUSE JAANILILL 2. KORRUSEL!

Tallinna tn 7, Suure-Jaani linn
Oleme avatud T-L kell 9-17.

FB Kogu Pere Pood

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

6. oktoobril alates kella 10st **VÖHMA TEENUSKESKUSES**
Etteregistreerimine (kell 9-16)
telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikesepillid

HINDPERE OPTIKA

EESKÜJULIK ETTEVÕTE
2019

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

PULBERVÄRVIMINE ON KESKKONNA-SÕBRALIK JA ÕKONOOMNE LAHENDUS!

Must metall
Alumiinium
Tsinkmetall
Värvavad, aiad, piirded, veljed, konstruktsioonid jne

Pulbervärvitava detaili/toote max mõõdud:
kõrgus 2,6 x laius 0,95 ja pikkus 8,1 m.
Liivapritsi teenusega saame puhastada ka suuremaid osasid/tooteid.
Vedelvärvimine kokkuleppel.
NB! Kõik meie seadmed on statsionaarsed!
Võtame vastu nii suuri kui ka väiksemaid töid.

Liivapritsi puhastamine

Pulbervärvimine

Põhja-Sakala vald
Lõhavere küla
Taevere tee 15

Ando Tabur
5630 1599
andotabur@gmail.com
EcoDust

www.ecodust.eu

Värske kartuli müük. Kätte saab Polli talust, Kabila külast, Põhja-Sakala vald. Võimalik tellida transporti.

Kontakt: 5344 7796

PEAGI ON KÄES TALVEVARUDE TÄIENDAMISE AEG!

23. SEPTEMBRIL 2023 KELL 11.00-16.00

OLUSTVERES IGASÜGISENE TOIDULAAT JA HOIDISTE MESS

TOIMUMISKOHAKS TERAVILJAAIT JA SELLE VÄLIALA

KAVAS ON PARIMA HOIDISE VALIMINE JA KULTUURIPROGRAMM

TUJU LOOVAD LÕÖTSAVÄGILASED

SAMAL PÄEVAL KELL 8.00-18.00 ÖPPETALU MAADEL RAHVUSVAHELINE KOOLINOORTE KÜNNIVÕISTLUS

JA VÕISTLUS VÄIKETRAKTORITEGA T-25 KÜNDJATELE

TEGEVUSI PÄEVA VÄLTEL KOGU PERELE! LAADALE SISSEPÄÄS 2 EUROT (LASTELE TASUTA)